Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

2025-2026

SITUAȚIA DIN UCRAINA

PLANUL REGIONAL DE RĂSPUNS LA SITUAȚIA REFUGIAȚILOR

Ianuarie 2025 - Decembrie 2026

Denumirile folosite și prezentarea materialului din acest raport nu implică exprimarea vreunei opinii din partea Organizației Națiunilor Unite cu privire la statutul juridic al vreunei țări, al vreunui teritoriu, al vreunui oraș sau al vreunei zone, sau al autorităților acestora, sau cu privire la delimitarea frontierelor sau hotarelor acestora.

Fotografie de copertă: Polonia 2024 © UNHCR/Anna Liminowicz

Geneva, Elveția, ianuarie 2025

© UNHCR 2024. Toate drepturile rezervate.

CUVÂNT ÎNAINTE DIN PARTEA COORDONATORULUI REGIONAL LA SITUAȚIA REFUGIAȚILOR

Philippe Leclerc
Coordonator regional la situația refugiaților din Ucraina
UNHCR, Director Regional pentru Europa

Războiul din Ucraina, care intră acum în al patrulea an, a declanșat cea mai mare criză de strămutare din Europa de la cel de-al Doilea Război Mondial, determinând un răspuns regional fără precedent pentru susținerea refugiaților. De la declanșarea invaziei pe scară largă a Federației Ruse, în februarie 2022, peste 6,8 milioane de refugiați din Ucraina au fost înregistrați la nivel mondial, dintre care 92% în Europa. Această criză a mobilizat un efort colectiv extraordinar, în care autoritățile țărilor-gazdă, administrațiile locale, societatea civilă națională și locală și partenerii internaționali au colaborat pentru a răspunde nevoilor urgente ale persoanelor forțate să-și părăsească locuințele din cauza conflictului.

Planul Regional de Răspuns privind situația Refugiaților (PRR) a fost elaborat într-un context dinamic și complex, iar situația din teritoriu poate aduce schimbări semnificative în următorii doi ani. Partenerii implicați vor continua să adapteze măsurile de răspuns la realitățile emergente, iar acest plan va fi actualizat, după necesitate. Documentul trebuie examinat împreună cu Planul de Nevoi și Răspuns Umanitar, care prezintă intervențiile umanitare realizate în interiorul Ucrainei.

Pe măsură ce răspunsul regional intră într-o nouă etapă pentru perioada 2025-2026, acesta reflectă o schimbare către o abordare mai durabilă, pe termen lung. Guvernele gazdă, care au fost în prima linie a răspunsului încă de la început, integrează treptat refugiații în sistemele lor naționale, iar PRR oferă sprijin direcționat pentru consolidarea acestor eforturi. Această strategie a planului pune un accent deosebit pe garantarea accesului efectiv la un statut juridic și la drepturi, consolidarea incluziunii socio-economice, sprijinirea grupurilor vulnerabile, promovarea coeziunii sociale dintre refugiați și comunitățile-gazdă, precum și pe intensificarea eforturilor naționale de coordonare și localizare a răspunsului.

Aplicarea Directivei privind Protecția Temporară (DPT), care continuă în Uniunea Europeană cel puțin până în martie 2026, a oferit un cadru esențial pentru protecția refugiaților. Cu toate acestea, pe măsură ce acest termen limită se apropie, sunt în curs de desfășurare discuții pentru a determina ce urmează. PRR 2025-2026 sprijină autoritățile în acest proces, promovând o abordare coordonată care să garanteze continuitatea protecției juridice și accesul refugiaților din Ucraina la sprijinul necesar atât timp cât va fi nevoie.

În timp ce unii refugiați au decis să se întoarcă în Ucraina, monitorizarea intențiilor UNHCR indică faptul că conflictul armat internațional în desfășurare rămâne cel mai important obstacol în calea întoarcerii. Este esențial să se continue sprijinirea refugiaților în luarea unor decizii bine informate și pe deplin independente, până când condițiile vor permite reveniri pe scară largă, în siguranță, în mod demn și sustenabil.

Asigurarea accesului la informații complete, în timp real, privind accesul la statutul juridic și la asistență, atât în țările gazdă, cât și în Ucraina, va rămâne o parte esențială a sprijinirii deciziilor individuale, voluntare, privind rămânerea sau întoarcerea. Acest lucru se realizează inclusiv prin intermediul platformei digitale „Ukraine is Home".

Refugiații trebuie să fie asigurați că pot efectua vizite pe termen scurt în Ucraina pentru a-și revedea familia, a verifica proprietățile și a menține legături importante cu comunitatea extinsă și cultura lor – factori care s-au dovedit a avea un impact pozitiv asupra deciziilor de revenire pe termen lung. Situația refugiaților vulnerabili necesită atenție și sprijin specific pentru a preveni riscul întoarcerii premature din cauza dificultăților de a se întreține în țările gazdă.

În acest context, partenerii PRR s-au angajat să se asigure că refugiații pot avea acces la statutul juridic și la drepturi fără întreruperi, în special cei din grupurile vulnerabile care se pot confrunta cu obstacole suplimentare. Eforturile sunt îndreptate, de asemenea, către îmbunătățirea incluziunii refugiaților în sistemele naționale, cum ar fi ocuparea forței de muncă, protecția socială, asistența medicală și educația. Prin măsuri concrete, precum facilitarea accesului la locuri de muncă și dezvoltarea competențelor, PRR își propune să crească nivelul de autonomie al refugiaților, sprijinindu-i să devină mai independenți și să contribuie activ la comunitățile care i-au primit.

Asistența direcționată rămâne esențială pentru cei mai vulnerabili refugiați, asigurându-se că cei cu nevoi specifice nu sunt neglijați pe măsură ce răspunsul evoluează. Acest plan recunoaște, de asemenea, importanța abordării coeziunii sociale, deoarece comunitățile gazdă continuă să dea dovadă de o solidaritate remarcabilă, în pofida presiunilor economice tot mai mari și a provocărilor legate de disponibilitatea locuințelor. Prin promovarea înțelegerii reciproce, PRR urmărește să întărească relațiile deja solide dezvoltate între refugiați și comunitățile care i-au primit.

PRR 2025-2026 este strâns aliniat strategiilor naționale și se bazează pe principii de parteneriat, echitate și transparență. Acesta sprijină conducerea guvernelor-gazdă, punând un accent deosebit pe localizarea răspunsului. Organizațiile societății civile naționale și locale, precum și grupurile conduse de refugiați, joacă un rol central în acest plan, asigurând că răspunsul este adaptat nevoilor specifice ale comunităților. Pe măsură ce situația refugiaților se prelungește, accentul este pus pe soluții durabile, pe termen lung, care le permit refugiaților să își reconstruiască viețile cu demnitate și să aducă o contribuție semnificativă societăților care i-au primit.

Prezentare generală

Planul Regional de Răspuns planificat
(Ianuarie 2025 - Decembrie 2026)

2.1mil.
populația refugiată pentru care se planifică asistență

42K
membrii comunității gazdă pentru care se planifică asistență

1.2mld.
necesarul financiar total în USD

266
Parteneri PRR

Cerințele financiare regionale

PE ȚARĂ

ȚARA	CERINȚA FINANCIARĂ ÎN USD			PARTENERI IMPLICAȚI[1]
	ANUL 1	ANUL 2	TOTAL	
Bulgaria	29,882,002	26,754,345	56,636,348	19
Republica Cehă	41,124,167	0	41,124,167	27
Estonia	6,430,956	5,286,610	11,717,566	9
Ungaria	21,786,739	19,432,320	41,219,059	29
Letonia	5,830,962	5,211,036	11,041,998	8
Lituania	10,867,561	9,768,000	20,635,561	12
Republica Moldova	205,507,394	159,181,075	364,688,469	62
Polonia	206,518,172	185,510,835	392,029,006	77
România	82,793,004	72,636,803	155,429,806	42
Slovacia	42,484,542	36,911,080	79,395,621	19
Asistență regional[2]	37,087,558	31,554,378	68,641,936	7
Total	**690,313,061**	**552,246,484**	**1,242,559,545**	

PE SECTOR

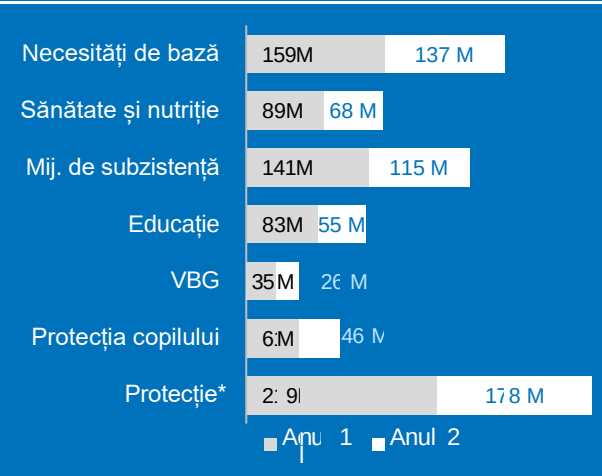

* *Include Protecția copilului și Violența bazată pe gen*

NECESARUL PRIVIND ASISTENȚA ÎN NUMERAR[3]

203 MIL. USD

ANUL 1	ANUL 2
108 MIL. USD	**95 MIL. USD**

[1] Organizațiile internaționale active în mai multe țări sunt reflectate în fiecare dintre acestea, numărul de parteneri implicați este exact la nivel de țară și nu poate fi cumulat pentru a obține numărul la nivel de regiune.
[2] Bugetul de sprijin regional include, de asemenea, cerințele financiare pentru Belarus.
[3] Asistența în numerar este urmărită și reflectată ca o modalitate-cheie de asistență și protecție, în conformitate cu politica ICB 2022-2026 a UNHCR. Asistența în numerar este modalitatea preferată pentru persoanele strămutate forțat și este utilizată ca o modalitate transversală în diverse sectoare, inclusiv în domeniul protecției. Ajutoarele în numerar nerestricționate/multifuncționale pentru necesitățile de bază sunt bugetate în cadrul sectorului necesităților de bază.

PE TIP DE PARTENER[4]

PARTENER	NUMĂRUL DE PARTENERI [5]	NECESARUL FINANCIAR ÎN USD	
		ANUL 1	ANUL 2
Mediul Academic	2	456,250	456,250
IFRC și Crucea Roșie	4	7,640,659	8,047,836
ONG-uri internaționale	35	63,572,268	40,862,871
ONG-uri naționale	216	113,352,427	96,085,938
Agențiile ONU	9	505,291,456	406,793,587
TOTAL		690,313,061	552,246,484

4 Această listă include doar organizațiile solicitante din cadrul PRR, dintre care multe colaborează cu partenerii de implementare pentru a desfășura activitățile PRR. A se vedea „Sinteza bugetului pe partener” pentru o defalcare a partenerilor pe tipuri.

[5] O organizație poate fi clasificată în mai multe subcategorii (condusă de femei, condusă de refugiați, bazată pe religie etc.); prin urmare, subcategoriile individuale nu pot fi adunate pentru a obține totalul.

Cifre privind planificarea populației

Populația de refugiați

ȚARĂ	POPULAȚIA ACTUALĂ DIN DECEMBRIE 2024	POPULAȚIA PENTRU CARE SE PLANIFICĂ ASISTENȚĂ	
		ANUL 1	ANUL 2
Belarus	45,390	40,000	40,000
Bulgaria	75,260	82,000	82,000
Republica Cehă	389,363	400,000	
Estonia	37,413	37,000	37,000
Ungaria	61,469	80,000	80,000
Letonia	47,656	48,000	54,000
Lituania	47,848	55,000	60,000
Republica Moldova	135,861	100,500	90,000
Polonia	989,540	970,000	921,500
România	177,716	148,000	162,000
Slovacia	131,675	160,000	150,000
TOTAL	**2,139,191**	**2,120,500**	**1,676,500**

Populația comunității gazdă

	POPULAȚIA GAZDĂ PENTRU CARE SE PLANIFICĂ ASISTENȚĂ	
	ANUL 1	ANUL 2
Republica Moldova	41,500	41,500

Distribuția pe vârstă și gen

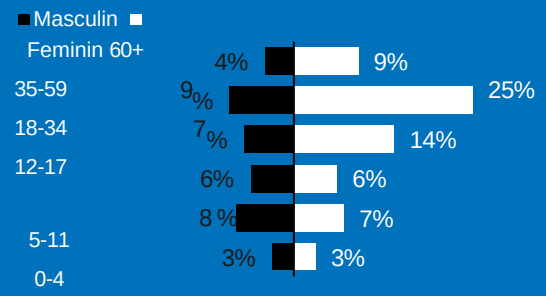

6%[6]
Persoane cu dizabilități

63%
Femei și fete

37%
Bărbați și băieți

[6] Deși aceste date sunt mai mici decât estimările la nivel global de 16% din persoanele cu dizabilități din populația generală, ceea ce poate reflecta o subraportare sau o subidentificare, acestea se bazează pe analizele multisectoriale ale necesităților efectuate în toate țările incluse în PRR, care au utilizat chestionarul Grupului de la Washington. Aceasta se aplică tuturor capitolelor de țară.

PREZENTARE GENERALĂ LA NIVEL REGIONAL

Războiul din Ucraina, declanșat de invazia pe scară largă a Federației Ruse, în februarie 2022, a generat cea mai rapidă și amplă criză de strămutare din Europa de la cel de-al Doilea Război Mondial încoace. În acești ani, milioane de persoane au fost nevoite să își părăsească locuințele, căutând refugiu în țările vecine și dincolo de acestea, ceea ce a determinat o mobilizare masivă de resurse și sprijin. Autoritățile naționale și municipale, organizațiile societății civile, voluntarii locali și refugiații înșiși continuă să joace un rol esențial în răspunsul la nevoile urgente ale persoanelor strămutate, asigurând protecție și furnizând servicii esențiale.

Pe măsură ce răspunsul la criza refugiaților avansează în 2025 și 2026, acesta se confruntă cu provocarea gestionării unei situații complexe și în continuă evoluție. Având în vedere că milioane de refugiați din țările gazdă au încă nevoie de protecție, planul se concentrează pe asigurarea accesului continuu la statutul juridic și la drepturi atât timp cât este necesar. Planul Regional de Răspuns privind situația Refugiaților (PRR) scoate în evidență asumarea tot mai profundă a răspunsului de către guvernele țărilor-gazdă și creșterea investițiilor acestora în incluziunea socio-economică a refugiaților. Țările gazdă și actorii umanitari au trecut de la ajutorul de urgență imediată la strategii pe termen lung, care se concentrează pe includerea refugiaților în sistemele naționale.

PRR 2025-2026 se bazează pe strategiile anterioare prin oferirea de sprijin direcționat și practic țărilor gazdă. Acesta pune accentul pe consolidarea cadrelor juridice și instituționale care permit refugiaților să obțină acces la rezidență legală, concentrându-se, de asemenea, asupra celor aflați în situații vulnerabile. Scopul planului este de a asigura că persoanele vârstnice, copiii, persoanele cu dizabilități și supraviețuitorii violenței bazate pe gen beneficiază de asistență specializată, astfel încât nevoile lor să fie abordate în mod adecvat și să nu fie lăsate în urmă în procesul de tranziție către soluții sustenabile.

În conformitate cu prioritățile naționale, PRR se concentrează, de asemenea, pe consolidarea autonomiei refugiaților prin incluziune socio-economică. Investițiile în facilitarea accesului la locuri de muncă, formare profesională și învățarea limbii sunt elemente centrale ale acestor eforturi, sprijinind integrarea refugiaților pe piața muncii și promovând independența lor economică. Coeziunea socială rămâne, de asemenea, o prioritate, având în vedere că refugiații și comunitățile-gazdă continuă să trăiască împreună. Acest aspect este deosebit de important în zonele unde resursele sunt limitate și unde impactul economic al conflictului este resimțit cel mai acut.

Ca și alți refugiați din întreaga lume, refugiații din Ucraina urmăresc îndeaproape evoluțiile din țara lor și pun un accent puternic pe menținerea legăturilor culturale. Asigurarea accesului la informații complete, în timp real, privind accesul la statut juridic și la asistență, atât în țările gazdă, cât și în Ucraina, va rămâne un element-cheie în sprijinirea deciziilor individuale, voluntare, privind rămânerea sau întoarcerea. Platforma digitală „Ukraine is Home"[7] este esențială pentru această activitate. În cazul în care condițiile din Ucraina se schimbă pentru a permite unui număr mai mare de refugiați să se întoarcă în siguranță și demnitate, partenerii vor adapta și vor reorienta activitățile pentru a-i sprijini pe cei care aleg voluntar să se întoarcă acasă.

[7] https://ukraineishome.org

Aceste măsuri includ conectarea refugiaților la servicii de sprijin în Ucraina și asigurarea accesului rapid la protecție internațională pentru cei care ar avea nevoie de acest sprijin după revenire.

Se va continua să se militeze pentru ca refugiații să poată efectua vizite pe termen scurt în Ucraina pentru a-și menține legăturile cu familia, comunitatea și pentru a verifica proprietățile, fără riscul de a pierde prematur accesul la statut juridic și drepturi în țările-gazdă. S-a demonstrat că posibilitatea de a menține aceste legături influențează pozitiv deciziile pe termen lung privind revenirea acasă, odată ce condițiile o vor permite.

Răspunsul pentru perioada 2025-2026 rămâne strâns aliniat la strategiile guvernelor țărilor-gazdă, care continuă să conducă eforturile, PRR completând activitatea acestora prin coordonare și sprijin internațional. Pe măsură ce refugiații devin mai integrați în sistemele naționale, răspunsul este, de asemenea, din ce în ce mai localizat. Organizațiile societății civile, inclusiv grupurile conduse de refugiați, joacă un rol mai important, asigurându-se că asistența este adaptată la nevoile specifice ale refugiaților și ale comunităților gazdă.

Partea 1: Riscuri și necesități la nivel regional

Evaluările continue realizate de UNHCR la nivel regional, bazate pe concluziile Studiului privind Perspectivele Socio-Economice (SEIS), [8] evidențiază un set tot mai complex de riscuri și nevoi cu care se confruntă refugiații din Ucraina, pe măsură ce criza se prelungește în perioada 2025-2026. Monitorizarea protecției[9] relevă provocări persistente și emergente, în special pe fondul creșterii vulnerabilităților în timp.

Separarea familiilor rămâne o problemă majoră,[10] cauzând suferință psihologică și amplificând riscuri precum violența bazată pe gen (VBG) și traficul de persoane. Copiii, în special cei neînsoțiți sau separați de familie, persoanele vârstnice și cele cu dizabilități se numără printre cele mai vulnerabile categorii. În condițiile în care unitățile familiale sunt fragmentate, refugiații continuă să se confrunte cu izolare și riscuri sporite de exploatare. Femeile și copiii reprezintă majoritatea populației de refugiați, 63 % fiind femei și fete, 33 % copii și 20 % bărbați cu vârsta peste 18 ani. Acest profil demografic ridică probleme specifice de protecție, în special în ceea ce privește VBG, traficul de persoane,[11] și exploatarea, care sunt agravate și mai mult de lacunele în ceea ce privește accesul la sistemele naționale, diminuarea asistenței și lipsa oportunităților de cazare și de angajare.

VBG rămâne una dintre cele mai răspândite și înrădăcinate încălcări ale drepturilor omului, afectând în mod disproporționat populațiile refugiate.[12] Deși eforturile de combatere a VBG s-au intensificat, persistă provocări semnificative, în special în ceea ce privește violența în familie. Lipsa unor date cuprinzătoare și subraportarea cronică rămân obstacole esențiale în înțelegerea amplorii fenomenului. Supraviețuitorii sunt adesea stigmatizați, se tem de represalii sau își fac griji cu privire la impactul asupra statutului lor legal, ceea ce îi descurajează să raporteze incidentele. În plus, barierele culturale și lingvistice îi împiedică pe mulți supraviețuitori să caute ajutor, în timp ce sistemele juridice din unele țări nu sunt pregătite să gestioneze cazurile de VBG.

---

[8] A se vedea Studiului privind Perspectivele Socio-Economice (SEIS), disponibile pe portalul de date și în biblioteca de microdate.
[9] Modele de strămutare, riscuri de protecție și nevoi ale refugiaților din Ucraina - Analiza regională a protecției nr.4
[10] Menținerea siguranței: perspective interinstituționale privind protecția și responsabilitatea pentru refugiații din Ucraina
[11] Vulnerabilitatea la traficul de persoane în contextul războiului din Ucraina
[12] Banca Mondială 2024

La nivel regional, gospodăriile cu nevoi specifice – cum ar fi cele în care se află persoane cu dizabilități sau afecțiuni medicale grave – se confruntă cu dificultăți disproporționate în accesarea drepturilor esențiale în țările-gazdă. Aceste gospodării întâmpină obstacole persistente în ceea ce privește accesul la servicii de sănătate, protecție socială și oportunități de angajare, ceea ce duce la marginalizare socială și economică. În mod deosebit, lipsa documentelor necesare continuă să fie o problemă critică: 17% dintre gospodării nu dețin acte esențiale, ceea ce le împiedică să acceseze drepturi și servicii. Această situație a determinat reveniri temporare în Ucraina, unde refugiații încearcă să-și recupereze documentele, însă unii dintre ei se confruntă cu provocări majore la reîntoarcerea în țările-gazdă, inclusiv pierderi ale statutului juridic sau ale beneficiilor sociale.

Incluziunea economică rămâne o provocare semnificativă pentru refugiați. În medie, doar 45 %,[14] și, în funcție de țară, între 40 % și 60 % dintre refugiații din Ucraina declară că sunt angajați, ceea ce indică faptul că o proporție considerabilă rămâne șomeră sau exclusă complet din forța de muncă. În rândul refugiaților care caută activ un loc de muncă, rata șomajului este de 14%, comparativ cu 5,1% în rândul populației țărilor-gazdă. [15] Persistă bariere semnificative, inclusiv competențe lingvistice limitate, nerecunoașterea calificărilor și acces insuficient la formare profesională. Mulți refugiați sunt constrânși să lucreze în sectoare informale sau pe salarii reduse, ceea ce îi expune la exploatare. Lipsa accesului la servicii de recalificare și facilitarea accesului la locuri de muncă continuă să fie un obstacol în calea angajării durabile și a autonomiei economice. Sunt necesare intervenții direcționate, inclusiv îmbunătățirea accesului la informații despre piața muncii și măsuri de protecție, pentru a preveni exploatarea și pentru a promova condiții de muncă echitabile.

În pofida eforturilor considerabile depuse de țările gazdă pentru a asigura accesul refugiaților la servicii de sănătate în conformitate cu Direcția privind Protecția Temporară (DPT), accesul la asistență medicală rămâne o problemă critică.[16] Constrângerile persistă din cauza capacităților reduse ale sistemului de sănătate și a lacunelor în politicile naționale din mai multe țări. Aproape unul din cinci refugiați (17 %) raportează obstacole semnificative în calea accesului la asistență medicală, din cazua timpului lung de așteptare, costurilor mari directe și indirecte și barierelor lingvistice, împiedicând acordarea de asistență medicală în timp util.[17] Aceste bariere afectează în mod disproporționat persoanele cu boli cronice și dizabilități. Nevoile legate de sănătatea mintală și sprijin psihosocial sunt deosebit de acute, 36% dintre gospodării raportând că cel puțin un membru al gospodăriei lor se confruntă cu o problemă de sănătate mintală și psihosocială care le afectează funcționarea zilnică.[18] Cu toate acestea, accesul la servicii adecvate este insuficient, din cauza unor bariere precum lipsa de informare privind resursele disponibile, dificultăți culturale și lingvistice, percepția scăzută a necesității sprijinului, stigmatizarea și constrângeri logistice (ex. timp, costuri și transport), subliniind importanța intervențiilor adaptate pentru a îmbunătăți accesibilitatea, cunoașterea și încrederea în serviciile de sănătate mintală și sprijin psihosocial (MHPSS).

[13] Profilul și monitorizarea protecției regionale ale UNHCR.
[14] Vieți aflate în așteptare: Intenții și perspective ale refugiaților, refugiaților repatriați și persoanelor strămutate intern din Ucraina.
[15] Sondaj UE privind forța de muncă
[16] Abordarea problemelor de sănătate și bunăstare ale refugiaților din Ucraina, urmează a fi publicat în ianuarie 2025.
[17] Ibidem
[18] Ibidem

În domeniul educației, situația rămâne precară.[19] La sfârșitul anului școlar 2023-2024, un număr semnificativ de copii de vârstă școlară nu erau înscriși în sistemul de învățământ, în timp ce două treimi dintre copiii mai mici nu aveau acces la educația preșcolară.[20] Deși s-au înregistrat progrese semnificative în unele țări, nivelurile relativ scăzute de incluziune în sistemele naționale de învățământ din țările gazdă prezintă riscuri semnificative pentru rezultatele educaționale și sociale pe termen lung. Dacă nu se iau măsuri urgente pentru remedierea acestor deficiențe, mulți copii riscă excluderea prelungită din educația formală, posibil pentru mai mulți ani școlari consecutivi. Consecințele asupra dezvoltării lor viitoare, calificărilor și perspectivelor de carieră sunt profunde. Dependența continuă de soluții informale de educație și de învățământul online este nesustenabilă și riscă să lase mii de copii fără competențele necesare pentru incluziunea economică viitoare. Această situație este deosebit de îngrijorătoare pentru adolescenți și tineri, dintre care mulți au fost nevoiți să studieze online timp de peste patru ani, ceea ce generează preocupări legate de izolarea socială și impactul asupra sănătății mintale.

Apatrizii continuă să se confrunte cu dificultăți în ceea ce privește accesul la protecție și la documente. Lipsa unor mecanisme clare de identificare a apatridiei la punctele de trecere a frontierei și în timpul procedurilor de azil poate duce la clasificarea eronată a persoanelor sau la atribuirea unor naționalități presupuse, complicând accesul acestora la protecție, inclusiv în temeiul Directivei privind Protecția Temporară. De asemenea, DPT se aplică doar unui segment limitat de apatrizi, cum ar fi cei care pot dovedi protecția internațională anterioară sau reședința permanentă în Ucraina. Persoanele fără astfel de documente sunt excluse în multe țări. Apatrizii și persoanele cu cetățenie nedeterminată întâmpină, de asemenea, bariere în accesarea drepturilor fundamentale, cum ar fi locuința, asistența medicală și educația, în special din cauza obstacolelor administrative, practice și lingvistice. Grupurile vulnerabile, inclusiv romii, se confruntă cu discriminare și dificultăți și mai mari. Aceste provocări subliniază nevoia urgentă de politici incluzive și de o mai bună colectare a datelor pentru a aborda vulnerabilitățile unice ale apatrizilor care fug din calea conflictului din Ucraina.

Pe măsură ce criza continuă în 2025-2026, sunt necesare eforturi coordonate pentru a aborda aceste riscuri multidimensionale. Vulnerabilitățile refugiaților sunt amplificate de strămutarea lor prelungită, iar diminuarea resurselor în țările gazdă sporește urgența consolidării sistemelor de protecție, a accesului la asistență medicală, a incluziunii în educație și a sprijinului economic. Numai prin abordarea acestor nevoi fundamentale pot fi asigurate bunăstarea și stabilitatea pe termen lung a refugiaților din Ucraina.

[19] Educația copiilor și tinerilor refugiați din Ucraina
[20] Ibidem

Partea 2: Obiective și priorități strategice la nivel regional

Obiective strategice regionale

OS1: Sprijinirea țărilor gazdă pentru a asigura că refugiații au acces continuu la protecție, statut juridic și drepturi, cu un accent deosebit pe grupurile vulnerabile, ținând cont de vârstă, gen și diversitate.

Prelungirea aplicării Directivei privind Protecția Temporară (DPT) în Uniunea Europeană cel puțin până în martie 2026 oferă un cadru esențial pentru protecția continuă a refugiaților ucraineni. În mod similar, regimul de protecție temporară din Moldova a fost prelungit până în martie 2025, cu posibilitatea unor prelungiri ulterioare. Este esențial să ne asigurăm că refugiații din Ucraina au acces continuu la siguranță juridică și protecție și după aceste termene, în cazul în care nu se pot întoarce.

Este necesară o abordare coordonată și armonizată în toate țările PRR pentru a evita strămutările ulterioare sau revenirile premature în Ucraina. Pentru a realiza acest lucru, partenerii vor sprijini guvernele prin discuții politice și abordări regionale pentru a menține un standard ridicat de protecție și drepturi ale refugiaților, precum și prin furnizarea de consiliere juridică și informații pentru a sprijini accesul refugiaților la statutul juridic și la drepturi în țările gazdă. Eforturile de advocacy se vor concentra pe asigurarea faptului că mecanismele de protecție răspund nevoilor specifice ale populațiilor vulnerabile, cum ar fi apatrizii, persoanele cu dizabilități, persoanele în vârstă și supraviețuitorii traumelor, care pot necesita servicii suplimentare. Este esențial ca refugiații care decid dacă să rămână în țările gazdă sau să se întoarcă voluntar în Ucraina să fie sprijiniți să ia decizii independente și în cunoștință de cauză. Schimbul de informații cuprinzătoare în această privință va continua, inclusiv prin intermediul platformei digitale „Ukraine is Home”. Sondajele arată că refugiații care s-au putut angaja în vizite de scurtă durată în Ucraina sunt mai predispuși să raporteze intenții pe termen mai lung de a reveni în țară. Partenerii vor continua să pledeze pentru capacitatea refugiaților din Ucraina de a se angaja în „vizite de scurtă durată”, verificând proprietatea și menținând legăturile cu familia și comunitatea, fără pierderea prematură a statutului juridic și a drepturilor în țările gazdă, sprijinind astfel posibilitățile viitoare de întoarcere și reintegrare.

Pentru a asigura sustenabilitatea sistemelor de protecție, partenerii PRR vor colabora îndeaproape cu guvernele statelor-gazdă pentru a evalua bunele practici și pentru a consolida lecțiile învățate pe parcursul răspunsului. Acest efort va implica întărirea structurilor și sistemelor naționale, astfel încât acestea să rămână adaptabile la dinamica situației refugiaților. Refugiații și furnizorii de servicii vor avea acces la asistență juridică extinsă, inclusiv consiliere și îndrumare legală.

Eforturile de îmbunătățire a comunicării și coordonării între guverne, societatea civilă și alte părți interesate vor fi esențiale în abordarea riscurilor de protecție, în special a violenței pe bază de gen (VBG) și a protecției copilului. Partenerii vor pleda pentru integrarea unor servicii cuprinzătoare și incluzive de combatere a VBG, sprijinind în același timp sistemele existente de gestionare a cazurilor, precum și pentru accesul la justiție, la locuințe sigure și decente, la asistență medicală și la sănătate mintală și sprijin psihosocial pentru supraviețuitori. Asistența juridică, gestionarea cazurilor și serviciile clinice pentru supraviețuitorii violenței în familie vor avea

loc, alături de intervențiile care vizează prevenirea VBG și atenuarea riscurilor sale majore, la nivel individual și comunitar, cum ar fi activitățile menite să promoveze emanciparea femeilor și egalitatea de gen, precum și sesiunile de sensibilizare și conștientizare privind VBG. Partenerii PRR vor consolida programele de prevenire bazate pe comunitate care pun în discuție normele socio-culturale discriminatorii de gen, precum și practicile dăunătoare.

OS2: Sprijinirea țărilor gazdă în eforturile de includere a refugiaților în sistemele naționale - muncă decentă, protecție socială, sănătate, educație, servicii de protecție a copilului - cu un accent deosebit pe sensibilizarea și includerea grupurilor vulnerabile, inclusiv în ceea ce privește vârsta, genul și dizabilitatea.

S-au depus eforturi semnificative pentru a se asigura că refugiații care fug de războiul din Ucraina pot avea acces la servicii de bază precum cazare, asistență medicală, educație, protecție socială și locuri de muncă. Cu toate acestea, gospodăriile refugiaților continuă să se confrunte cu niveluri ridicate de vulnerabilitate economică. Potrivit datelor din Studiul privind Perspectivele Socio-Economice (SEIS) 2024, peste jumătate dintre gospodăriile de refugiați au venituri disponibile sub 50% din venitul median al populației-gazdă. Rata șomajului în rândul refugiaților este de 14%, comparativ cu 5,1% în rândul populației-gazdă, iar această vulnerabilitate economică amplifică riscurile de exploatare, inclusiv acceptarea muncii nereglementate sau locuirii în condiții precare. Cunoașterea limbii locale este un factor-cheie pentru accesul la un loc de muncă. Refugiații care nu înțeleg limba locală sunt aproape de două ori mai predispuși să nu facă parte din forța de muncă decât cei care au competențe lingvistice avansate (54% față de 28%). În cazul șomerilor, diferența este și mai mare, și anume 28 % dintre aceștia nu înțeleg limba locală, comparativ cu doar 6% dintre cei care au competențe avansate.

Partenerii PRR vor continua să elimine barierele de acces la piața muncii, abordând provocări precum dificultățile lingvistice, neconcordanța competențelor profesionale și accesul limitat la îngrijirea copiilor și la servicii medicale accesibile. Se va acorda o atenție specială familiilor monoparentale conduse de femei, persoanelor cu dizabilități și gospodăriilor cu copii mici, având în vedere riscurile sporite de sărăcie, exploatare și GBV. Partenerii PRR vor pleda, de asemenea, pentru integrarea măsurilor de prevenire a GBV și a exploatării și abuzului sexual (SEA) în strategiile naționale, asigurând că nevoile refugiaților în materie de sănătate, protecție și emancipare economică sunt pe deplin luate în considerare.

Includerea eficientă în sistemele naționale de protecție socială, inclusiv asistența socială, serviciile sociale, asigurările sociale și politicile active de pe piața muncii, vor fi promovate în continuare prin monitorizare, acțiuni de sensibilizare specifice, furnizarea de informații și consiliere, consolidarea capacităților, sprijin tehnic pentru guverne și implicarea societății civile, a sectorului privat și, după caz, a actorilor de dezvoltare. Oportunitățile de acces la locuințe la prețuri accesibile vor fi favorizate în continuare. Accesul refugiaților vulnerabili la asistență socială și la servicii sociale va rămâne un obiectiv prioritar. Acolo unde este necesar, ca măsură de tranziție, sistemele de protecție socială furnizate de stat vor fi completate cu sprijin umanitar suplimentar pentru refugiații vulnerabili și persoanele care îi îngrijesc. Ori de câte ori este inclusă în răspuns, asistența în

[21] Ibidem

numerar ar trebui să fie complementară sistemelor naționale și altor forme de sprijin sectorial.

Partenerii PRR vor investi în consolidarea incluziunii refugiaților în sistemele naționale de prevenire și răspuns la VBG. Partenerii vor sprijini inițiativele guvernamentale în domeniul VBG, asigurând alinierea la politicile naționale, promovând în același timp includerea refugiaților și evitând sistemele paralele. Eforturile vor include consolidarea capacităților furnizorilor de servicii, asigurarea unei abordări centrate pe supraviețuitor în gestionarea cazurilor și serviciile de răspuns, precum și încorporarea PEAS la nivel general. Un accent deosebit va fi pus pe îmbunătățirea accesului la sistemele naționale și locale de gestionare a cazurilor de VBG și a accesului la adăposturi sigure, asistență medicală, sănătate mintală și sprijin psihosocial, cu trimiteri facilitate prin intermediul organizațiilor naționale și locale, inclusiv WLO. Aceste inițiative urmăresc să sporească reziliența, oferind supraviețuitorilor sfaturi practice și soluții adaptate nevoilor locale și naționale.

Protecția copilului rămâne o prioritate, în special pentru copiii separați de familiile lor sau pentru cei care sunt lipsiți de îngrijirea părintească. Partenerii vor colabora cu sistemele naționale de protecție a copilului pentru a include mai bine copiii ucraineni și pentru a se asigura că aceștia sunt protejați împotriva riscurilor asociate cu strămutarea, cum ar fi neglijarea, violența psihologică și fizică și probleme de sănătate mintală. Pentru copiii neînsoțiți și separați de familie, precum și pentru cei evacuați din instituții, monitorizarea continuă, activitățile de advocacy și cooperarea între partenerii PRR și autorități sunt esențiale, în special pentru a garanta că toate deciziile referitoare la acești copii sunt susținute de principiul interesului superior. Aceasta va include îmbunătățirea sistemelor de gestionare a cazurilor și asigurarea disponibilității serviciilor corespunzătoare pentru a răspunde nevoilor unice ale acestor copii, precum și sprijin tehnic și financiar pentru a garanta că copiii pot beneficia de drepturile lor.

Asigurarea accesului echitabil la asistență medicală, inclusiv la sănătate mintală și sprijin psihosocial (MHPSS), rămâne o prioritate. Partenerii PRR vor continua să sprijine guvernele țărilor-gazdă pentru a se asigura că serviciile de asistență medicală sunt consolidate și accesibile, cu intervenții specifice pentru persoanele cu dizabilități, cele cu afecțiuni cronice și refugiații în vârstă. Principalele priorități suplimentare includ sprijinul direcționat pentru serviciile de sănătate sexuală și reproductivă, imunizare, tuberculoză și HIV, MHPSS, inițiative de consolidare a capacităților și finanțarea asistenței medicale pentru a promova accesul echitabil la toate serviciile de sănătate. Integrarea personalului medical ucrainean în sistemele de sănătate naționale va contribui la reducerea deficitului de forță de muncă și la eliminarea barierelor lingvistice. Se vor intensifica campaniile de informare privind serviciile medicale și MHPSS, prevenirea bolilor și vaccinarea.

Educația rămâne o provocare semnificativă, mulți copii refugiați bazându-se încă pe învățarea online sau de la distanță. Rata scăzută de înscriere în școlile din țările gazdă este o preocupare majoră, în special pentru copiii și tinerii de vârstă gimnazială. Partenerii PRR vor colabora cu autoritățile țărilor-gazdă pentru a sprijini integrarea copiilor refugiați în sistemele educaționale naționale și pentru îmbunătățirea calității educației la toate nivelurile, inclusiv educația timpurie și cea universitară. Eforturile vor aborda provocările legate de capacitate, cum ar fi infrastructura, deficitul de profesori și furnizarea de servicii lingvistice și psihosociale esențiale în școli. Partenerii vor milita, de asemenea, pentru eliminarea barierelor administrative și vor evita instituirea unor servicii de educație paralele nesustenabile. Pentru a menține legătura cu Ucraina, partenerii vor sprijini activitățile educaționale, culturale și extracurriculare care consolidează competențele lingvistice de limbă ucraineană, precum și cunoștințele de istorie și cultură ale țării.

OS3: Consolidarea coeziunii sociale între refugiați și comunitățile gazdă

De la începutul conflictului din Ucraina, generozitatea comunităților gazdă față de refugiați a fost extraordinară. Cu toate acestea, pe măsură ce conflictul continuă și presiunile economice asupra populațiilor gazdă se intensifică, această primire a început să dea semne de tensiune. Un sondaj regional a arătat că aproape o treime dintre respondenți s-au confruntat cu atitudini sau comportamente ostile din partea populației locale,[22] agresiunea verbală fiind forma cea mai frecvent raportată (73% dintre cei afectați). Motivele citate pentru această ostilitate au fost legate în principal de statutul de refugiat, etnie și limbă, toate acestea fiind interconectate și subliniind provocările legate de identitate și apartenență.

Cercetările efectuate au arătat o creștere treptată a reticenței membrilor comunității gazdă de a accepta refugiați. Această schimbare este amplificată de campaniile de dezinformare și de retorica împotriva refugiaților, ceea ce tensionează și mai mult coeziunea socială. Abordarea acestor provocări emergente este o prioritate pentru PRR 2025-2026.

Pentru a consolida coeziunea socială, partenerii PRR vor pune accentul pe încurajarea dialogului între refugiați și comunitățile gazdă prin crearea de spații comune de interacțiune în centrele comunitare, școli, prin facilități sportive și culturale. Se vor desfășura activități structurate în cooperare cu comunitățile și se va valorifica capacitatea lor de acțiune și inițiativă pentru a promova înțelegerea, inclusiv programe recreative comune, evenimente culturale și inițiative de educație non-formală. De asemenea, se vor depune eforturi pentru a sprijini instituțiile publice precum școlile, spitalele, echipele sportive locale și serviciile sociale, inclusiv furnizarea de traducători, psihologi și mediatori interculturali.

În plus, se vor face intervenții specifice pentru a contracara dezinformarea, a aborda concepțiile greșite și percepțiile eronate privind drepturile refugiaților, dar și pentru a identifica și a răspunde riscurilor potențiale de VBG și PEAS online. Municipalitățile și autoritățile locale vor fi sprijinite în aceste eforturi prin consolidarea capacităților, expertiză tehnică privind incluziunea socio-economică și dezvoltarea locală și inițiative de informare destinate atât refugiaților, cât și comunităților gazdă. Platformele de dialog și colaborare, cum ar fi inițiativele antreprenoriale care implică ambele populații, vor fi promovate pentru a încuraja interacțiunea pozitivă și beneficiul reciproc.

O atenție deosebită va fi acordată tinerilor și adolescenților, care se află adesea în centrul tensiunilor sociale, dar care oferă, de asemenea, un mare potențial pentru a conduce eforturile de incluziune. Autoritățile locale vor fi sprijinite în crearea de oportunități pentru tinerii din ambele comunități de a se implica în activități comune, promovând un sentiment de scop comun și de apartenență.

Acolo unde este posibil, sprijinul pentru comunitățile gazdă se va concentra pe serviciile și instituțiile care deservesc atât refugiații, cât și localnicii, în special în zonele rurale, contribuind la atenuarea presiunilor generate de presiunile economice și de resursele limitate.

[22] Menținerea siguranței: perspective interinstituționale privind protecția și responsabilitatea față de refugiații din Ucraina

OS4: Promovarea localizării răspunsului prin sprijinirea societății civile naționale și locale, a municipalităților și autorităților locale, a structurilor de coordonare, precum și prin partajarea și consolidarea capacităților și sprijinirea răspunsurilor durabile.

De la începutul răspunsului coordonat la criza din Ucraina, implicarea actorilor locali și naționali s-a extins semnificativ. De la 59 de organizații în 2022 la 252 în 2024, implicarea din ce în ce mai mare a acestor actori a fost esențială atât în furnizarea de ajutor de urgență, cât și în eforturile de incluziune pe termen lung. În perioada 2025-2026, se preconizează că această participare puternică va continua, reflectând rolul esențial jucat de entitățile locale, care au contribuit în mod semnificativ la răspunsul inițial prin mobilizarea resurselor la punctele de trecere a frontierei și în centrele de primire și, ulterior, la facilitarea incluziunii refugiaților prin consiliere, furnizarea de informații, referire la servicii esențiale, cursuri de limbi străine și de formare profesională, precum și prin colaborarea cu sectorul privat în vederea angajării refugiaților.

Pe măsură ce organizațiile internaționale și agențiile ONU își reduc prezența în principalele țări gazdă, conducerea continuă a actorilor locali și naționali va fi esențială. Aceste organizații, în special grupurile conduse de femei și de refugiați, precum și cele care reprezintă segmente ale populației expuse riscului de marginalizare, cum ar fi persoanele cu dizabilități și LGBTIQ+, vor rămâne în prima linie în cadrul răspunsului. Sprijinirea acestor actori va fi esențială pentru susținerea eforturilor lor și pentru asigurarea faptului că incluziunea refugiaților este realizată într-un mod cuprinzător și echitabil.

Partenerii PRR se vor concentra pe promovarea parteneriatelor între organizațiile locale ale societății civile, guvernele gazdă, serviciile publice și sectorul privat pentru a crea inițiative durabile, pe termen lung. ONG-urile locale vor fi încurajate să formeze consorții pentru a partaja resurse și expertiză, sporindu-și capacitățile operaționale și durabilitatea generală a proiectelor lor. În plus, programele de consolidare a capacităților și colaborarea dintre donatorii internaționali și actorii locali vor fi prioritizate pentru a consolida și mai mult răspunsurile locale.

Actorii naționali și locali vor fi implicați activ și sprijiniți în asumarea unor roluri de conducere și/sau conducere comună în cadrul structurilor de coordonare sectorială și al grupurilor de lucru. Partenerii PRR vor urmări consolidarea parteneriatelor naționale și locale, inclusiv cu organizațiile conduse de refugiați și de femei, angajarea acestora în cadrul structurilor de coordonare existente, sprijinind totodată eforturile de creștere a finanțării directe și flexibile.

Municipalitățile, orașele și guvernele regionale au un rol esențial în strategiile naționale de răspuns, deoarece sunt adesea responsabile pentru furnizarea de servicii de primă linie refugiaților. De asemenea, acestea gestionează multe soluții inovatoare și practice pentru a facilita incluziunea refugiaților la nivel local. Beneficiile includerii refugiaților devin mai vizibile în cadrul comunităților, unde serviciile sunt puse în aplicare într-un mod tangibil și eficient.

Partenerii PRR vor continua să colaboreze îndeaproape cu municipalitățile și administrațiile locale pentru a le consolida capacitățile și a crea sisteme reziliente pentru incluziunea pe termen lung. Prin furnizarea de sprijin tehnic și încurajarea autorităților locale să conducă eforturile de coordonare, programele vor fi concepute pentru a asigura durabilitatea și asumarea responsabilității la nivel local. Aceste inițiative vor fi direcționate prin intermediul autorităților naționale și locale, permițându-le acestora să se bazeze pe capacitățile locale existente, asigurând în același timp investiții continue în răspunsul față de refugiați la nivel comunitar, inclusiv prin bugete, servicii și programe gestionate la nivel național, după caz.

Priorități de răspuns regionale transversale

Vârsta, genul și diversitatea (VGD)

Criza refugiaților din Ucraina afectează în mod disproporționat persoanele în funcție de vârstă, gen și diversitate, prezentând obstacole în calea satisfacerii nevoilor lor de bază, a accesului la servicii sau a confirmării dizabilității, statutului medical sau legal. Refugiații se pot confrunta cu forme agravante de discriminare și necesită o atenție specifică și intervenții direcționate pentru a obține oportunități educaționale și economice. Categoriile de diversitate VGD se suprapun și sunt neuniforme, iar complexitatea nevoilor lor variază și trebuie luată în considerare în cadrul răspunsului.

Considerațiile privind VGD trebuie să informeze fiecare aspect al activității partenerilor, asigurându-se că programele răspund nevoilor unice ale tuturor refugiaților. Interacțiunea continuă cu fete, băieți, femei și bărbați de diferite vârste și medii este esențială pentru înțelegerea nevoilor și provocărilor lor specifice. Acest lucru necesită colectarea și analiza de date dezagregate în funcție de vârstă, gen și diversitate pentru a concepe elaborarea, punerea în aplicare, monitorizarea și raportarea programelor, precum și asigurarea accesului egal la informații, feedback și mecanisme de reclamații și includerea acestora în sistemele naționale.

Partenerii vor verifica dacă programele includ diverse grupuri, inclusiv apatrizi, persoane cu dizabilități, femei și adolescente în situații vulnerabile, copii și adolescenți, persoane în vârstă, persoane LGBTIQ+ și refugiați romi. Aceste grupuri se pot suprapune și multe se confruntă cu factori și riscuri intersecționale și agravante.

Partenerii vor depune eforturi susținute pentru asigurarea incluziunii refugiaților cu dizabilități și a persoanelor vârstnice, în conformitate cu abordarea AGD. Persoanele cu dizabilități se confruntă adesea cu „bariere duble” în accesarea serviciilor, lipsa cunoașterii limbii locale reprezentând o barieră suplimentară în sine, împiedicându-le să acceseze servicii sau determinându-le să se întoarcă înapoi în Ucraina pentru a primi asistență.

Creșterea participării semnificative și a leadership-ului organizațiilor conduse de femei, ale minorităților și ale organizațiilor pentru drepturile diversității este, de asemenea, esențială. Acest lucru va fi sprijinit prin abordări adaptate, consolidarea capacităților și îmbunătățirea accesului la structurile de coordonare, asigurându-se că aceste grupuri sunt implicate activ în modelarea răspunsului.

Responsabilitatea față de populațiile afectate (RPA)

Partenerii vor include în mod sistematic părerile refugiaților și ale persoanelor afectate în fiecare etapă a ciclului programatic pentru a se asigura că programele reflectă nevoile, prioritățile și preferințele populației de refugiați. Această abordare transversală va fi ghidată de diversele profiluri și preferințe de comunicare ale populației de refugiați, asigurându-se că toate grupurile, indiferent de vârstă, gen sau mediu, pot participa în mod semnificativ. Menținerea canalelor de comunicare bidirecționale și a mecanismelor de feedback accesibile, cu opțiuni digitale și non-digitale disponibile, va fi esențială pentru colectarea de informații și pentru a răspunde în mod eficient.

Un element-cheie al acestei strategii este punerea în aplicare a mecanismelor confidențiale de feedback și de răspuns, asigurându-i pe refugiați că își pot exprima opiniile fără a se teme de posibile repercusiuni. În plus, feedback-ul primit va informa sistematic programele și acțiunile corective. Partenerii vor asigura transparența în comunicare, vor împărtăși informații despre program în mod proactiv și vor contracara informațiile eronate și dezinformarea atât prin intermediul canalelor personale, cât și prin cele digitale (inclusiv centrele comunitare, birourile de protecție, echipele mobile/voluntari și social media). Această abordare incluzivă și receptivă necesită integrarea structurilor de responsabilizare în toate aspectele răspunsului, creând un sistem mai incluziv și mai eficient.

Protecție împotriva exploatării și abuzului sexual (PEAS)

Coordonarea strânsă între organizațiile PRR este esențială pentru ca eforturile PEAS să fie coerente și eficiente. Coordonarea interinstituțională va continua să reunească organizațiile în cadrul unei analize de situație, a unei strategii și a unei abordări comune, astfel încât să transmită comunităților și părților interesate mesaje coerente privind PEAS; să se bazeze pe bunele practici și expertiza partenerilor; să optimizeze procedurile și mecanismele de raportare și sesizare; și să verifice complementaritatea intervențiilor. Membrii rețelelor naționale PEAS vor asigura implicarea și coordonarea strânsă între rețea și alte organisme de coordonare relevante în cadrul operațiunilor, inclusiv RPA, VBG și PC.

Toți partenerii trebuie să adere la standardele IASC de conduită pentru lucrătorii umanitari, să raporteze preocupările prin intermediul mecanismelor stabilite și să susțină o abordare centrată pe victimă. Abordarea centrată pe supraviețuitor urmărește să creeze un mediu de sprijin în care drepturile supraviețuitorului sunt respectate și în care acesta este tratat cu demnitate și respect. Abordarea contribuie la promovarea recuperării supraviețuitorului și a capacității sale de a identifica și exprima nevoile și dorințele, precum și la consolidarea capacității sale de a lua decizii cu privire la posibilele intervenții. Furnizorii de servicii trebuie să dispună de resursele și instrumentele de care au nevoie pentru a pune în aplicare această abordare. Aceste responsabilități sunt transversale și trebuie să influențeze toate aspectele operațiunilor partenerilor și să fie integrate în toate sectoarele. Implicarea continuă a comunității și sensibilizarea cu privire la prevenirea PEAS vor fi esențiale, utilizând materiale în diverse formate sensibile din punct de vedere cultural, în limbile și canalele de comunicare corespunzătoare care se aliniază preferințelor și circumstanțelor populației de refugiați. Consolidarea continuă a capacității tuturor actorilor implicați în răspunsul la PEAS, inclusiv a actorilor naționali și locali și a organizațiilor comunitare, este, de asemenea, esențială.

Pentru a asigura incluziunea și protecția, toți refugiații și beneficiarii serviciilor de protecție și asistență trebuie să aibă acces la mecanisme sigure de feedback și reclamații, sensibile la gen și la nevoile copiilor, precum și la informații clare privind PEAS. Victimelor trebuie să li se ofere sprijin corespunzător în timp util, inclusiv acces la servicii de protecție a copiilor și de combatere a VBG, asigurându-se că mecanismele de protecție răspund nevoilor lor specifice.

Durabilitate

Partenerii vor acorda prioritate facilitării includerii refugiaților în sistemele și serviciile naționale ca element central al planurilor lor și vor evita instituirea sau menținerea unor mecanisme paralele. Această abordare transversală se concentrează pe includerea refugiaților în cadrele existente de furnizare a serviciilor și pe asigurarea durabilității. Aceasta implică consolidarea instituțiilor naționale și locale de protecție, sprijinirea politicilor care permit includerea refugiaților și consolidarea capacităților actorilor societății civile de a răspunde în mod eficient, colaborând totodată cu actorii din domeniul dezvoltării pentru a sprijini consolidarea sistemelor și serviciilor naționale.

Partenerii vor investi în eforturile de localizare prin consolidarea capacității organizațiilor locale și comunitare, a societății civile, a municipalităților și a autorităților naționale. Aceasta include inițiative specifice de consolidare a capacităților, care dotează instituțiile locale cu competențele și resursele necesare pentru a gestiona răspunsul continuu la situația refugiaților, asigurând reziliența pe termen lung. Promovând parteneriate puternice cu actorii locali și sprijinind capacitatea și spiritul de conducere al acestora în ceea ce privește furnizarea de servicii, partenerii se asigură că refugiații pot avea acces la serviciile esențiale în cadrul sistemelor naționale stabilite, consolidând durabilitatea pe termen lung a răspunsului.

Proprietate guvernamentală

Încă de la început, asistența umanitară a completat eforturile conduse de guvern, consolidând mai degrabă decât înlocuind acțiunea statului. Pe măsură ce răspunsul trece de la protecția de urgență pentru salvarea de vieți la includerea pe termen lung în sistemele naționale, guvernele, atât la nivel central, cât și local, își mențin responsabilitatea generală pentru coordonarea răspunsului. În acest context în evoluție, partenerii vor continua să joace un rol de sprijin, facilitând în același timp o abordare la nivelul întregii societăți care să consolideze capacitatea guvernului de a furniza servicii esențiale. Această abordare transversală se concentrează pe asigurarea faptului că ministerele de resort și administrațiile locale sunt pe deplin echipate pentru a-și îndeplini mandatele în domenii precum furnizarea de servicii, protecția socială, asistența medicală și incluziunea economică. Partenerii vor colabora îndeaproape cu aceste instituții pentru a oferi sprijin tehnic, consolidare a capacităților și resurse, permițându-le să includă în mod eficient refugiații în cadrele naționale. Prin consolidarea structurilor guvernamentale și încurajarea colaborării între sectoarele public și privat, actorii din domeniul dezvoltării, societatea civilă și comunitățile locale, răspunsul promovează durabilitatea, sporește coeziunea socială și maximizează impactul pe termen lung al eforturilor de incluziune.

Abordare unică pentru refugiați

Pe lângă găzduirea refugiaților ucraineni, toate țările participante oferă, de asemenea, refugiu solicitanților de azil și refugiaților din alte țări. Deși aceste populații pot avea statute de protecție diferite, în practică ele se confruntă cu multe dintre aceleași provocări în ceea ce privește accesul la drepturi, incluziunea și coeziunea socială. Conștientizând acest lucru, programele partenerilor, eforturile de advocacy și rezultatele coordonării și discuțiilor politice din cadrul RRP se vor extinde la refugiații de toate naționalitățile, în măsura posibilului.

Natura transversală a acestor eforturi stabilește că toți refugiații, indiferent de țara lor de origine, ar trebui să beneficieze de abordări incluzive în ceea ce privește protecția și furnizarea de servicii. Partenerii vor depune eforturi pentru armonizarea răspunsurilor, creând un mediu mai echitabil în care toți refugiații, indiferent de naționalitate, pot avea acces la serviciile și sprijinul necesare pentru a-și reface viața în țările gazdă.

Rolul datelor în Planul Regional de Răspuns la situația Refugiaților

Colaborarea în ceea ce privește datele este esențială pentru a furniza o bază solidă de dovezi pentru planurile de răspuns la situația refugiaților, ținând seama în mod corespunzător de responsabilitățile specifice ale agențiilor mandatate, și pentru a permite monitorizarea eficientă a rezultatelor în vederea abordării nevoilor refugiaților și a evaluării impactului. Coordonarea eforturilor în materie de date pentru a completa inițiativele guvernamentale și asigurarea partajării transparente a datelor nu numai că permit o înțelegere comună a nevoilor prioritare, alocând în același timp eficient resursele și reducând duplicările, dar promovează, de asemenea, o abordare responsabilă a datelor, cu scopul de a limita povara și de a proteja demnitatea refugiaților și a comunităților gazdă.

Un cadru solid de monitorizare a Planului Regional de Răspuns la situația Refugiaților

UNHCR, cu sprijinul membrilor grupurilor de lucru interinstituționale pentru gestionarea informațiilor la nivel regional și național, a pus în aplicare un cadru de monitorizare și sisteme de date pentru a avea coerență la nivel regional, permițând în același timp adaptări la nivel local. Acestea includ:

- O platformă centralizată de depunere a solicitărilor, integrată cu o bază de date a partenerilor, care eficientizează coordonarea pentru a se asigura că se răspunde nevoilor prioritare, evitând duplicările.
- Un sistem centralizat de urmărire a finanțării regionale, conectat la sistemul global de urmărire a finanțării pentru refugiați al UNHCR, pentru a spori transparența și responsabilitatea prin asigurarea faptului că părțile interesate pot accesa date fiabile privind alocarea resurselor și lacunele existente, promovând încrederea și luarea deciziilor în cunoștință de cauză.
- Un cadru unificat de indicatori care standardizează realizările în toate țările, însoțit de o raportare flexibilă a activităților, care echilibrează nevoile specifice fiecărei țări cu consecvența regională.

Pe măsură ce PRR trece la ciclul 2025-2026, cadrele de monitorizare vor fi consolidate în continuare pentru a se alinia obiectivelor socio-economice pe termen lung. În plus, au fost introduși indicatori de rezultat regionali și naționali pentru a urmări progresele înregistrate în domenii-cheie, sprijiniți de Studiul Interinstituțional privind Perspectivele Socio-Economice (SEIS).

O evaluare socio-economică comună pentru a furniza dovezi în vederea planificării eficiente a răspunsului la situația refugiaților

Introdus în 2024 pentru a înlocui Evaluarea Nevoilor Multisectoriale (MSNA), Studiul Interinstituțional privind Perspectivele Socio-Economice (SEIS) urmărește să se asigure că incluziunea socio-economică rămâne în centrul răspunsului pentru refugiați, asigurând în același timp dovezi pentru a sprijini răspunsul la nevoile imediate ale refugiaților vulnerabili; pentru a sprijini autonomia și incluziunea socio-economică a refugiaților pe termen lung, precum și pentru a pregăti întoarcerea și reintegrarea în Ucraina, odată ce condițiile sunt îndeplinite.

În perspectiva anului 2025-2026, se va urmări consolidarea parteneriatului cu Birourile Naționale de Statistică, pentru a îmbunătăți în continuare dovezile obținute în cadrul SEIS, promovând în același timp includerea statistică a refugiaților în sondajele naționale privind forța de muncă și gospodăriile. Planul regional de răspuns la situația refugiaților din Ucraina demonstrează potențialul transformator al colaborării, al utilizării etice a datelor și al analizei comune în cadrul răspunsurilor la situația refugiaților. Prin prioritizarea incluziunii socio-economice și valorificarea sistemelor de date inovatoare, PRR nu numai că răspunde nevoilor umanitare imediate, dar pune și bazele unor soluții durabile. Aceste eforturi reflectă un angajament pentru transparență, responsabilitate și asumare în comun a răspunderii, asigurându-se că atât refugiații, cât și comunitățile gazdă pot prospera.

Cadrul regional de monitorizare

Indicator de realizare - Ținte

Sector		Indicator	Ținta	
			ANUL 1	ANUL 2
	Protecție	nr. de persoane care au fost sprijinite în accesarea serviciilor de protecție	**1,319,550**	**1,207,697**
	Protecția copilului	nr. de copii care au beneficiat de servicii de protecție a copilului	**666,035**	**531,589**
	Violență pe bază de gen	nr. de persoane care au beneficiat de programe specializate de combatere a VBG	**359,127**	**236,657**
	Protecție împotriva exploatării și abuzului sexual	nr. de membri ai rețelei PEAS, personal al partenerilor și membri ai personalului părților interesate implicate în răspunsul la situația refugiaților, instruiți cu privire la atenuarea riscurilor, prevenirea și răspunsul în materie de EAS	**6,572**	**5,755**
	Educație	nr. de copii și tineri sprijiniți prin programe educaționale (inclusiv sprijin pentru înscrierea în programe formale și non-formale)	**453,182**	**368,348**
	Sănătate și nutriție	nr. de persoane sprijinite în accesarea serviciilor de sănătate	**562,862**	**504,179**
		nr. de furnizori de asistență medicală instruiți pentru a oferi servicii refugiaților	**45,102**	**38,720**
	Sănătate mintală și sprijin psihosocial	nr. de persoane care participă la serviciile și activitățile de MHPSS	**457,602**	**390,977**
	Mijloace de subzistență și incluziune economică	nr. de persoane care au beneficiat de mijloace de subzistență și intervenții de incluziune economică	**583,899**	**389,527**
	Nevoi de bază	nr. de persoane care au primit asistență pentru nevoile de bază	**364,310**	**302,884**

Indicatori de rezultat - Valori de referință

Indicatorii de rezultat sunt concepuți pentru a monitoriza progresul în ceea ce privește incluziunea refugiaților, protecția, localizarea și coeziunea socială. Deși Studiul privind Perspectivele Socio-Economice (SEIS) nu reprezintă date oficiale guvernamentale, acesta joacă un rol esențial în urmărirea acestor rezultate împreună cu alte surse, cum ar fi datele administrative și rapoartele partenerilor. PRR încurajează și salută implicarea guvernului și producerea de date similare pentru a sprijini incluziunea statistică. În mod important, schimbările în rezultate nu pot fi atribuite numai PRR sau partenerilor săi, ci reflectă răspunsul mai larg, inclusiv rolul esențial al guvernelor gazdă și al mediului de primire.

Valorile de referință pentru indicatorii marcați ca „DPT” vor fi stabilite în T1 2025.

Obiectivul strategic	Indicatorul	Valori de referință	Sursa
Obiectivul strategic 1: Sprijinirea țărilor-gazdă pentru a asigura accesul efectiv al refugiaților la statut juridic, protecție și drepturi, inclusiv printr-o abordare armonizată dincolo de mecanismele de protecție temporară sau alte forme de protecție, cu un accent deosebit pe grupurile vulnerabile.	% din gospodăriile care s-au înregistrat pentru protecție temporară sau un sistem similar	**94%**	SEIS
Obiectivul strategic 2: Sprijinirea țărilor gazdă în eforturile lor de a include refugiații în sistemele naționale – ocuparea forței de muncă, protecție socială, sănătate, educație – cu un accent deosebit pe grupurile vulnerabile.	% de refugiați de vârstă aptă de muncă (15 - 64) care sunt angajați (rata de ocupare a forței de muncă)	**64%**	SEIS
	% de refugiați care sunt șomeri, rata șomajului (forța de muncă)	**9%**	SEIS
	Rata de participare pe piața forței de muncă (%)	**72%**	SEIS
	% de copii înscriși în învățământul formal în țările gazdă (date administrative)	**DPT**	date administrative
	% de copii care au raportat că frecventează învățământul formal în țările gazdă (nu sunt date oficiale; pe baza datelor SEIS)	**79%**	SEIS
	% de persoane care beneficiază de sisteme naționale de protecție socială	**DPT**	SEIS
	% de persoane care au acces la servicii medicale atunci când este necesar	**84%**	SEIS
	% de persoane cu acces la servicii de MHPSS	**71%**	SEIS
	% de persoane care au accesat MHPSS și au raportat o îmbunătățire a stării de bine	**88%**	SEIS
Obiectivul strategic 3: Consolidarea coeziunii sociale între comunitățile de refugiați și gazdele lor.	% de gospodării care raportează relații bune cu comunitatea gazdă	**66%**	SEIS

Obiectivul strategic	Indicatorul	Valoarea de referință	Sursa
Obiectivul strategic 4: Promovarea localizării răspunsului, prin sprijinirea societății civile naționale și locale, a municipalităților și autorităților locale, precum și a structurilor de coordonare, prin partajarea și consolidarea capacităților și prin sprijinirea programelor durabile.	% din structurile de coordonare a refugiaților care sunt conduse în comun de actori locali și naționali	**66%**	Forumul de coordonare a refugiaților
	% din finanțarea totală acordată societății civile naționale și locale, municipalităților și autorităților locale	**DPT**	Raportarea partenerilor PRR

Structura de coordonare regională

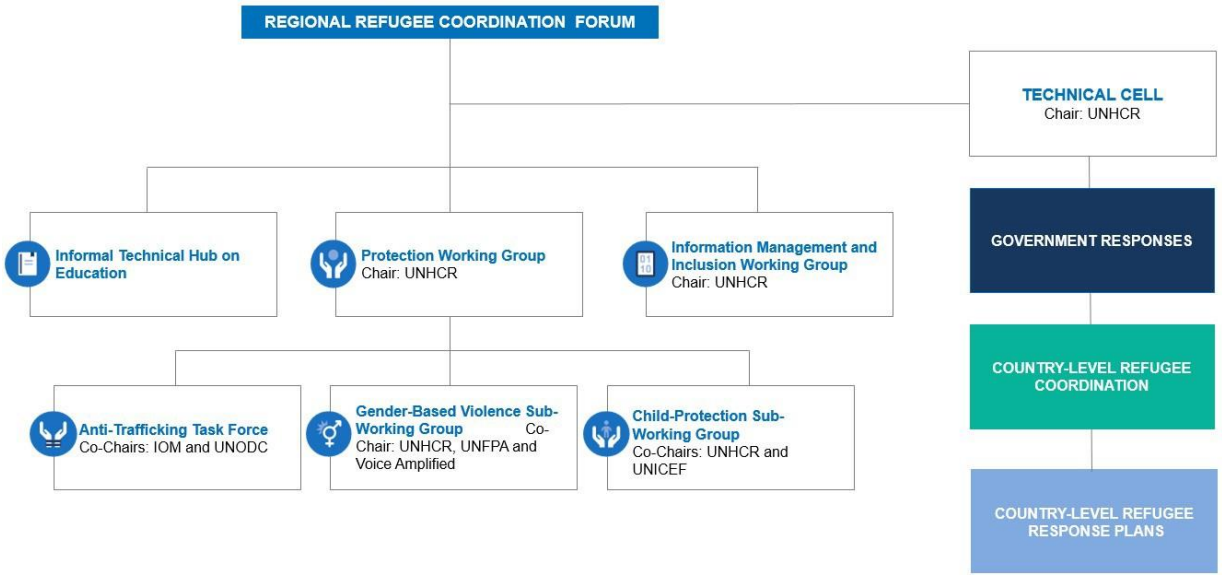

CAPITOLUL: SITUAȚIA ÎN ȚARĂ

MOLDOVA

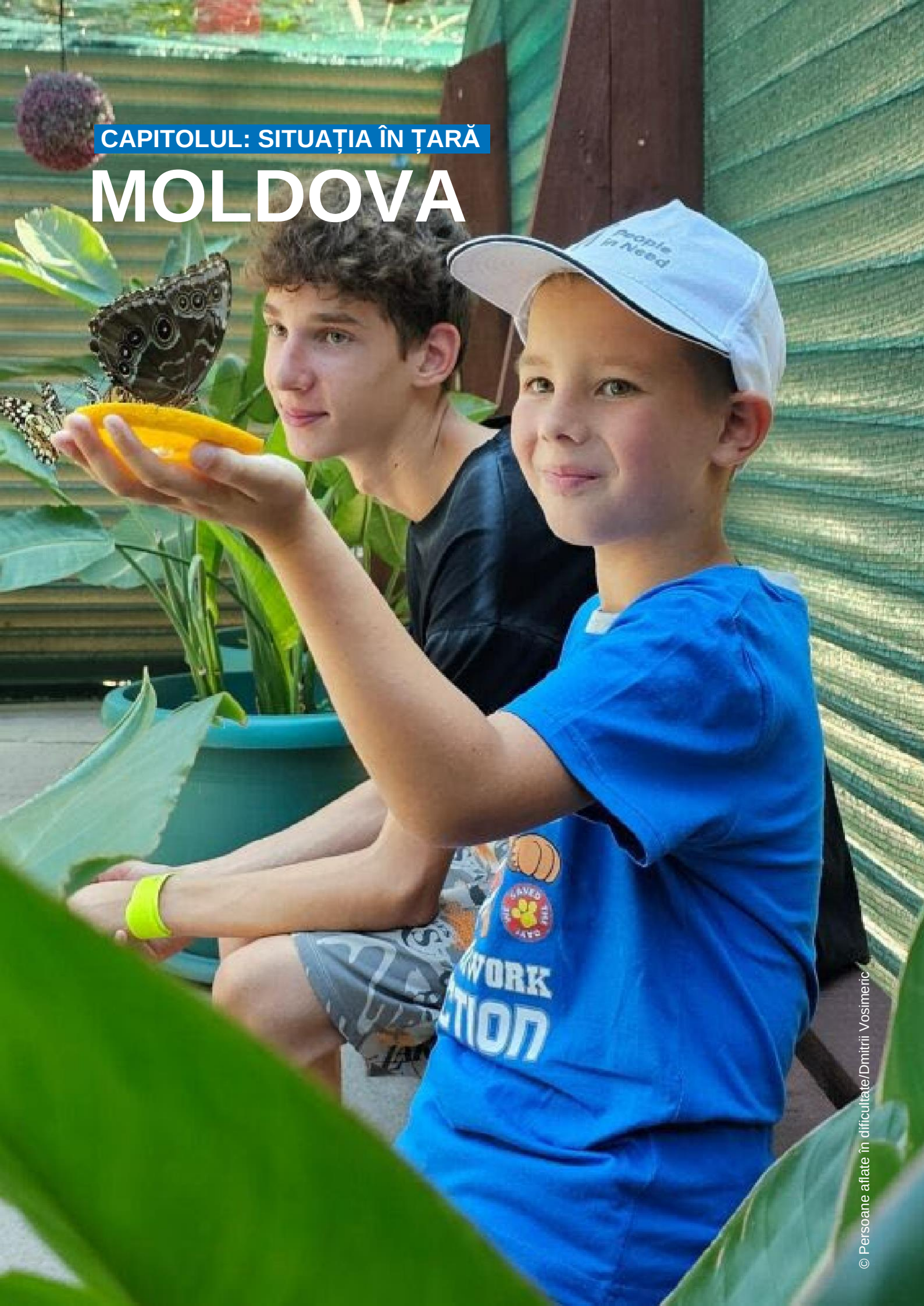

© Persoane aflate în dificultate/Dmitrii Vosimeric

Privire de ansamblu

Răspunsul planificat pentru Republica Moldova
(Ianuarie 2025 - Decembrie 2026)

100.500
de refugiați pentru care se planifică asistență

365 mil.
necesarul financiare total în USD

62
Parteneri PRR

Cifre privind planificarea populației

	POPULAȚIA ACTUALĂ DIN DECEMBRIE 2024	POPULAȚIA PENTRU CARE SE PLANIFICĂ ASISTENȚĂ	
		ANUL 1	ANUL 2
Populația de refugiați	135,861	100,500	90,000

Distribuția în funcție de vârstă și gen

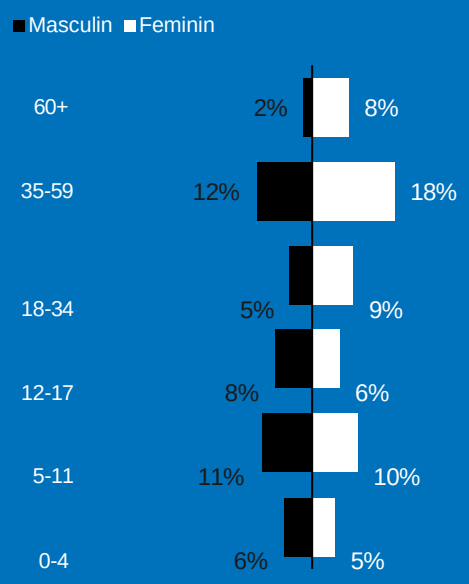

10%
Persoane cu dizabilități

57%
Femei și fete

43%
Bărbați și băieți

45%
Copii

Partea 1: Situația actuală

Prezentarea generală a situației

După aproape trei ani de conflict în Ucraina, Moldova găzduiește în prezent 123.000 de refugiați din Ucraina, ceea ce reprezintă aproape 4% din populația sa - cel mai mare procent de refugiați raportat la mărimea populației dintre țările cuprinse în răspunsul regional la situația din Ucraina. Refugiații sunt predominant femei și copii, reprezentând 81% din populația de refugiați (36% femei, 21% fete și 23% băieți). De la introducerea protecției temporare în martie 2023, peste 62.698 de persoane au primit statutul de protecție temporară. În plus, peste 8.000 de refugiați și-au regularizat șederea prin intermediul sistemului de azil sau prin obținerea permiselor de ședere pentru muncă, educație sau legăturilor de familie.

Guvernul Republicii Moldova a demonstrat un angajament puternic față de protecția și incluziunea refugiaților, exemplificat prin promisiunile sale din cadrul Forumului Global pentru Refugiați și angajamentul de a dezvolta un mecanism pentru integrarea treptată a străinilor, inclusiv a refugiaților, în sistemele naționale. Se așteaptă ca acest mecanism să fie integrat în planul național de dezvoltare pentru 2025-2027, asigurând accesul refugiaților la servicii esențiale și la oportunități de incluziune pe termen lung.

Deși se confruntă cu propriile provocări economice, Republica Moldova continuă să dea dovadă de o solidaritate remarcabilă prin asigurarea accesului refugiaților la servicii și drepturi. Cu toate acestea, persistă lacune semnificative în domenii precum protecția socială și asistența medicală pe termen lung pentru refugiați. Răspunsul Republicii Moldova reflectă o abordare a întregii societăți, consolidată de sprijinul internațional și aliniată la principiile Pactului global privind refugiații. Acest efort de colaborare urmărește să abordeze nevoile complexe atât ale refugiaților, cât și ale comunităților gazdă afectate, gestionând în același timp constrângerile de resurse și provocările sistemice ale țării.

Moldova a dat un exemplu global în ceea ce privește primirea și protecția refugiaților. Eficacitatea și succesul pe termen lung al eforturilor sale actuale de incluziune a refugiaților necesită solidaritate și sprijin internațional susținut. Pe măsură ce țara își consolidează sistemele naționale prin reforme în curs, partenerii PRR își mențin angajamentul de a sprijini aceste eforturi, promovând protecția și incluziunea refugiaților, susținând în același timp obiectivele de dezvoltare ale țării și creând oportunități atât pentru refugiați, cât și pentru comunitățile locale.

Riscuri și necesități la nivel național[80]

Din septembrie 2024, Republica Moldova găzduiește 123.729 de refugiați din Ucraina.[81] Aceasta este o prezență semnificativă a refugiaților, într-o țară cu aproximativ 2,5 milioane de locuitori. Introducerea statutului de protecție temporară în martie 2023 a oferit un cadru juridic mai sigur, 62.698 de persoane beneficiind de protecție temporară.[82] Cu toate acestea, limitările cadrului juridic care reglementează protecția temporară afectează perspectivele de incluziune ale refugiaților. Legislația actuală nu extinde anumite drepturi și servicii esențiale pentru deținătorii

[80] Cu excepția cazului în care se menționează altfel, toate datele prezentate în această sesiune se referă la rezultatele Sondajului de analiză socio-economică (SEIS) realizat de REACH și UNHCR.
[81] Inspectoratul General pentru Migrație, date din 29 septembrie 2024.
[82] Inspectoratul General pentru Migrație, date din 4 noiembrie 2024.

de PT[83] - în special accesul la asigurarea națională de sănătate, la programele de asistență socială și la oportunitățile de a desfășura o activitate independentă. Aceste constrângeri juridice, combinate cu natura limitată în timp a statutului, care necesită o prelungire anuală, pot afecta capacitatea refugiaților de a participa și de a contribui pe deplin la societatea moldovenească. În plus, se preconizează că volumul ridicat și continuu de solicitanți de azil va exercita o presiune semnificativă asupra sistemului de azil, punând la încercare capacitatea acestuia de a procesa eficient cererile și de a răspunde nevoilor complexe de protecție.

Refugiații se confruntă cu vulnerabilități multiple, 81% din populație fiind formată din femei și copii. Dintre gospodăriile de refugiați, 16,3 % sunt gospodării conduse de femei cu unul sau mai mulți copii, deoarece mulți bărbați rămân în Ucraina din cauza legii marțiale. În plus, 23 % dintre refugiați au vârsta de 60 de ani sau mai mult,[84] iar 10 % au dizabilități care le limitează capacitatea de a se implica pe piața muncii sau în activități generatoare de venituri din cauza diferitelor bariere.

Conform Exercițiului Rapid de Profil Socio-Economic al UNHCR, 29% din populația de refugiați eșantionată s-a dovedit a fi extrem sau foarte vulnerabilă. Cu toate acestea, doar 3,6 % din gospodăriile de refugiați intervievate de SEIS au raportat că beneficiază de programe naționale de protecție socială.[85] Deși Ministerul Muncii și Protecției Sociale a făcut progrese semnificative în integrarea refugiaților în sistemul național de protecție, în special a copiilor, inclusiv a copiilor neînsoțiți și separați, sistemul rămâne fragil și sub presiune din cauza capacității limitate de a face față cererii crescute și a constrângerilor de resurse, în timp ce barierele juridice îi împiedică pe deținătorii de PT vulnerabili să aibă acces la anumite beneficii.

Sistemele naționale existente sunt subfinanțate și nu dispun de personal suficient, ceea ce limitează capacitatea acestora de a include refugiații vulnerabili. În schimb, 56% dintre refugiați se bazează pe ajutorul umanitar ca principală sursă de venit și nu au un loc de muncă cu normă întreagă sau parțială. Gospodăriile de refugiați raportează un venit mediu lunar pe cap de locuitor de 2.250 MDL (124 USD), ceea ce este semnificativ sub media moldovenească de aproximativ 4.915 MDL pe cap de locuitor (271 USD).[86] În cele 30 de zile anterioare colectării datelor SEIS, 42% dintre gospodăriile de refugiați intervievate au adoptat strategii de gestionare a stresului, cum ar fi cheltuirea economiilor (45%) și împrumutul de alimente (7%), în timp ce 20% au utilizat strategii de criză, inclusiv reducerea cheltuielilor pentru sănătate (15%) și educație (5%).

În timp ce Republica Moldova are locuri de muncă vacante din cauza emigrării, îmbătrânirii și a altor provocări demografice, există o neconcordanță între competențele refugiaților ucraineni și locurile de muncă disponibile, care necesită adesea calificări inferioare, precum și bariere în calea activităților independente. Luând în considerare refugiații care fac parte din forța de muncă (cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 de ani), 46% sunt angajați, iar din acest total, doar 54% au contracte formale, în timp ce 45% dintre refugiații angajați lucrează în regim informal.

[83] Pentru o prezentare cuprinzătoare a drepturilor și beneficiilor refugiaților în funcție de statutul lor juridic în Republica Moldova, vă rugăm să accesați acest link.
[84] Pentru a afla mai multe despre situația refugiaților în vârstă din Ucraina în Moldova, consultați HelpAge International, Evaluarea necesităților și accesului la servicii pentru refugiații în vârstă din Ucraina, aflați pe teritoriul Republicii Moldova, iulie 2024.
[85] Pentru informații detaliate privind drepturile și serviciile accesibile refugiaților în Republica Moldova în funcție de statutul lor juridic, vă rugăm să consultați UNHCR, Matricea privind drepturile și beneficiile refugiaților în funcție de statutul lor juridic, august 2024.
[86] Biroul Național de Statistică, Veniturile și cheltuielile populației, 2023.

Barierele lingvistice și responsabilitățile de îngrijire limitează și mai mult accesul refugiaților la piața oficială a muncii. 33 % dintre gospodăriile de refugiați au enumerat sprijinul pentru ocuparea unui loc de muncă/pentru mijloacele de subzistență drept principala lor necesitate, însă multe dintre acestea nu sunt în măsură să se angajeze în activități generatoare de venituri stabile. În plus, 65 % dintre respondenți nu au un cont bancar sau acces la o instituție financiară formală.

Cazarea rămâne o provocare majoră pentru refugiați, 33 % dintre gospodăriile de refugiați cheltuind între 36 % și 50 % din cheltuielile lor totale pentru cazare, în timp ce 11,3 % cheltuiesc peste 50 %. Presiunea financiară reprezentată de cazare este exacerbată de costurile ridicate de încălzire în timpul iernii. 60 % dintre refugiați plătesc chirie, iar din acest grup, 24 % se confruntă cu probleme în asigurarea plății la timp a chiriei. Această situație crește semnificativ costurile de trai pentru refugiați și le accentuează vulnerabilitatea lor față de insecuritatea locativă. Doar 36% dintre gospodării au contracte oficiale de închiriere, ceea ce crește riscul de evacuare bruscă.[87] Pentru refugiații romi, dificultățile privind locuințele sunt deosebit de majore din cauza problemelor agravante, inclusiv discriminarea, ceea ce le crește riscul de a rămâne fără adăpost și de a fi marginalizați.

Accesul la serviciile de sănătate evidențiază inegalități semnificative între refugiați și comunitățile gazdă. În timp ce 38% dintre gospodăriile de refugiați au declarat că au avut nevoie de servicii de sănătate în ultimele 30 de zile înainte de sondaj, 14% dintre aceste gospodării nu au putut avea acces la acestea din cauza unor probleme de accesibilitate financiară, a barierelor administrative, a lipsei de cunoștințe și de asigurare de sănătate. În ciuda modificărilor recente ale pachetelor de servicii medicale, refugiații care beneficiază de protecție temporară pot obține asigurarea națională de sănătate numai dacă au un contract de muncă oficial, ceea ce înseamnă că majoritatea refugiaților nu beneficiază de asigurare (75 %). Această situație este deosebit de critică pentru refugiații cu dizabilități și/sau boli cronice și pentru refugiații în vârstă, care au raportat mai multe obstacole în calea accesului la serviciile medicale esențiale, ceea ce le agravează vulnerabilitățile în materie de sănătate și presiunea financiară. Sănătatea mintală și bunăstarea psihosocială sunt, de asemenea, preocupări presante, 18 % dintre membrii gospodăriilor de refugiați confruntându-se cu dificultăți emoționale care le afectează viața de zi cu zi, însă doar 35 % dintre aceștia au solicitat sprijin. Este important de remarcat faptul că Republica Moldova se confruntă cu provocări structurale în asigurarea unui acces echitabil la asistență medicală, în special pentru grupurile marginalizate și cele din zonele rurale, în parte din cauza resurselor umane limitate.

În septembrie 2024, doar 2.361 de copii ucraineni (dintr-un total estimat de 25.423 de copii refugiați de vârstă școlară) erau înscriși în școlile din Republica Moldova, dintre care 735 în instituțiile preșcolare, conform informațiilor furnizate de Ministerul Educației și Cercetării. Cu toate acestea, majoritatea copiilor ucraineni din Republica Moldova continuă să studieze online prin intermediul școlilor ucrainene. În pofida eforturilor de a crește numărul de înscrieri în școlile din Republica Moldova, progresul a fost limitat. În plus, nu există niciun sistem care să urmărească participarea sau progresul copiilor care studiază online, ceea ce duce la o lipsă de înțelegere a dezvoltării lor educaționale. Principalele motive pentru rata scăzută de înscriere a copiilor și tinerilor refugiați din Ucraina în sistemul național de învățământ se numără preferința pentru educația disponibilă la distanță și online, barierele lingvistice, capacitatea limitată a școlilor de a înscrie mai mulți elevi (în principal în Chișinău), infrastructura școlară necorespunzătoare în unele cazuri, precum și așteptările familiilor de a se muta în altă țară sau de a reveni în Ucraina în viitorul apropiat.

[87] În plus față de datele SEIS, vă rugăm să consultați REACH, Evaluarea pieței locative, ianuarie 2024.

În ceea ce privește coeziunea socială, gradul de acceptare a refugiaților ucraineni în Republica Moldova rămâne ridicat. Cu toate acestea, este esențial să se mențină acest mediu primitor prin sprijinirea continuă a comunităților gazdă și prin inițiative specifice care promovează coeziunea socială.[88]

PREGĂTIREA PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ PRIVIND REFUGIAȚII

Partenerii Forumului de Coordonare a Refugiaților din Moldova mențin o poziție solidă de pregătire prin actualizări periodice ale Planului Interinstituțional de Contingență pentru Refugiați, care completează cadrul guvernamental de răspuns la situații de urgență. Principalele măsuri de pregătire includ reabilitarea centrelor de cazare a refugiaților, pre-poziționarea de articole de primă necesitate, pregătirile pentru extinderea rapidă a serviciilor la punctele de frontieră și pre-calificarea furnizorilor pentru transport, infrastructura WASH și alte servicii esențiale. Prin consolidarea capacităților actorilor naționali și locali, partenerii consolidează capacitatea de reacție în caz de urgență în toate sectoarele. Recent, au fost transferate către Ministerul Afacerilor Interne articole de primă necesitate în valoare de peste 3 milioane USD, consolidând astfel capacitatea națională de pregătire și reacție în fața unor eventuale situații de urgență.

[88] Pentru o analiză mai aprofundată a coeziunii sociale în Republica Moldova, vă rugăm să consultați USAID & Date pentru Impact, Sondajul privind calitatea vieții - Republica Moldova (iunie 2024), care oferă informații privind excluziunea socială, implicarea în comunitate și percepția tensiunii sociale în țară.

Partea 2: Strategia de răspuns și soluții la nivel național

Obiective strategice de țară

Obiectivul strategic 1: Sprijinirea Republicii Moldova în asigurarea accesului efectiv al refugiaților la protecție, statut juridic și drepturi, cu un accent deosebit pe grupurile vulnerabile și luând în considerare aspectele legate de vârstă și gen.

Partenerii PRR vor continua să sprijine Guvernul Republicii Moldova în consolidarea sistemelor naționale pentru a garanta accesul refugiaților la statut juridic, protecție și drepturi, punând un accent deosebit pe grupurile vulnerabile. Construind pe angajamentul Moldovei de a extinde Protecția Temporară pentru refugiații ucraineni, partenerii PRR vor oferi asistență tehnică, consolidare a capacităților și advocacy pentru a facilita căi de integrare locală. De asemenea, partenerii vor sprijini întărirea sistemului național de azil, astfel încât să poată gestiona în mod eficient numărul crescut de cereri, asigurând în același timp proceduri echitabile pentru toți solicitanții de azil.

Prioritățile-cheie includ colaborarea cu Ministerul Afacerilor Interne pentru a stabili mecanisme de incluziune locală și pentru a implementa sisteme de acces teritorial sensibile la protecție, care să asigure refugiaților și solicitanților de azil un acces sigur și demn pe teritoriul țării. Partenerii PRR vor colabora, de asemenea, cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Agenția Națională pentru Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva Femeilor și Violenței Domestice și Cancelaria de Stat pentru a consolida sistemele de protecție a copilului, a îmbunătăți prevenirea, reducerea riscurilor și răspunsul în cazurile de violență bazată pe gen (VBG), a optimiza mecanismele PSEA existente și a combate traficul de persoane.

Partenerii vor integra principiile de responsabilitate față de populațiile afectate în toate activitățile de protecție, asigurând disponibilitatea continuă a unor mecanisme sigure, accesibile și confidențiale de raportare a plângerilor și feedbackului, permițând refugiaților și membrilor comunității-gazdă afectate să raporteze preocupările în siguranță și să contribuie la modelarea programelor.

Acest obiectiv strategic contribuie la ODD 5 privind egalitatea de gen (țintele 5.1 și 5.2), ODD 10 privind reducerea inegalităților (ținta 10.7) și ODD 16 privind pacea, justiția și instituții puternice (țintele 16.1, 16.2, 16.3 și 16.9). În plus, este corelat cu UNSDCF al Moldovei. Rezultatul 1 privind dezvoltarea umană (obiectiv 1.3) și Rezultatul 2 privind guvernarea participativă (obiectiv 2.4).

[90] Reforma RESTART, lansată de Ministerul Muncii și Protecției Sociale din Moldova în martie 2023, urmărește să consolideze sistemul de asistență socială și să susțină dreptul la protecție socială pentru populațiile vulnerabile, în conformitate cu standardele internaționale privind drepturile omului. Reforma introduce măsuri-cheie, inclusiv înființarea agențiilor teritoriale de asistență socială, transferul responsabilităților de asistență socială de la autoritățile locale la aceste agenții și reorganizarea finanțării asistenței sociale.

Obiectivul strategic 2: Sprijinirea Republicii Moldova în eforturile sale de a include refugiații în sistemele naționale – muncă decentă, protecție socială, sănătate, educație, servicii de protecție a copilului – cu un accent deosebit pe sensibilizarea și incluziunea grupurilor vulnerabile, luând în considerare aspectele legate de vârstă, gen și dizabilitate.

Partenerii PRR vor continua să sprijine Guvernul Republicii Moldova în consolidarea sistemelor naționale pentru a include refugiații în sectoare esențiale, precum ocuparea forței de muncă, protecția socială, sănătatea și educația, punând un accent deosebit pe grupurile vulnerabile și ținând cont de diversitatea lor în funcție de vârstă, gen și statut socio-economic.

O prioritate-cheie este sprijinirea implementării mecanismului de integrare treptată a străinilor, inclusiv a persoanelor strămutate din Ucraina, facilitând accesul acestora la servicii și drepturi. Aceasta include colaborarea cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale pentru a extinde accesul refugiaților la oportunități de muncă decentă, scheme de asistență socială și servicii dedicate, precum și pentru a promova incluziunea refugiaților în cadrul mai larg al reformei RESTART. Partenerii PRR vor continua să colaboreze cu Ministerul Sănătății pentru a îmbunătăți accesul refugiaților la servicii esențiale de sănătate, inclusiv sprijin pentru sănătatea mintală. Eforturile alături de Ministerul Educației și Cercetării se vor concentra pe creșterea numărului de copii refugiați înscriși și menținuți în școlile din Moldova, cu accent pe reducerea decalajelor de învățare, în special pentru copiii romi și copiii cu dizabilități, precum și pe sprijin lingvistic intensiv, care să faciliteze integrarea incluzivă a copiilor refugiați în sistemul educațional moldovenesc.

Partenerii PRR vor lucra pentru a se asigura că sistemele și serviciile naționale sunt incluzive și accesibile, răspunzând nevoilor specifice ale grupurilor și persoanelor cu risc ridicat de marginalizare, inclusiv persoanele cu dizabilități, cele cu boli cronice, femeile însărcinate și cele care alăptează, persoanele vârstnice, copiii neînsoțiți, refugiații romi și LGBTIQ+, supraviețuitorii violenței bazate pe gen (VBG) și ai traficului de persoane, precum și cei care locuiesc în zone rurale. Se vor implementa inițiative de consolidare a capacităților, menite să îmbunătățească abilitatea furnizorilor naționali de servicii de a răspunde diverselor nevoi ale populației de refugiați. În plus, partenerii vor pleda pentru modificări de politici menite să elimine barierele din calea incluziunii refugiaților în sistemele și serviciile naționale.

Pe măsură ce aceste sisteme sunt consolidate, partenerii PRR vor continua să integreze principiile PSEA și AAP în toate sectoarele. Aceasta include întărirea mecanismelor confidențiale de raportare a plângerilor, accesibile tuturor refugiaților, formarea furnizorilor de servicii privind prevenirea exploatării și abuzului sexual (PSEA) și asigurarea faptului că vocile refugiaților sunt esențiale în conceperea și implementarea eforturilor de incluziune.

Acest obiectiv strategic contribuie la: ODD 1 privind eradicarea sărăciei (ținta 1.3), ODD 3 privind sănătatea (ținta 3.8), ODD 4 privind educația (țintele 4.1, 4.2, 4.3 și 4.5), ODD 5 privind egalitatea de gen (țintele 5.1 și 5.2), ODD 8 privind munca decentă (țintele 8.5 și 8.8), ODD 10 privind reducerea inegalităților (țintele 10.2 și 10.3). În plus, este corelat cu UNSDCF al Moldovei, Rezultatul 1 privind dezvoltarea umană (obiectiv 1.3).

OS3: Consolidarea coeziunii sociale între comunitățile de refugiați și comunitățile gazdă din Moldova.

Partenerii PRR vor sprijini eforturile de consolidare a coeziunii sociale între comunitățile de refugiați și comunitățile-gazdă din Moldova. În timp ce Republica Moldova a demonstrat o solidaritate remarcabilă cu refugiații, partenerii recunosc potențialul apariției unor tensiuni, pe măsură ce situația se prelungește și provocările socio-economice persistă.

Inițiativele-cheie se vor concentra pe promovarea dialogului și identificarea de soluții comune prin interacțiuni structurate și activități conduse de comunitate. Partenerii vor sprijini autoritățile locale, inclusiv prin intermediul inițiativei „Orașele solidarității", pentru a-și spori capacitatea de a promova coeziunea socială. Aceasta include combaterea informațiilor eronate, facilitarea dialogului și crearea de spații comune pentru interacțiune.

Eforturile vor prioritiza implicarea tinerilor prin sport, evenimente culturale, prevenirea și promovarea sănătății, artă și muzică, precum și inițiative antreprenoriale. Partenerii vor sprijini, de asemenea, extinderea serviciilor sociale și a facilităților publice utilizate atât de refugiați, cât și de comunitățile gazdă, în special în zonele rurale, pentru a atenua presiunile și a preveni tensiunile.

Partenerii PRR vor colabora îndeaproape cu femeile, persoanele cu dizabilități, persoanele în vârstă și organizațiile conduse de refugiați și societatea civilă locală pentru a se asigura că intervențiile sunt sensibile din punct de vedere cultural și abordează nevoile specifice ale diverselor grupuri de refugiați, inclusiv ale refugiaților romi și ale altor grupuri cu risc mai ridicat de marginalizare.

Acest obiectiv strategic contribuie la ODD 8 privind munca decentă (țintele 8.6 și 8.8). În plus, acesta se referă la Rezultatul 2 al UNSDCF din Moldova privind guvernarea participativă (realizarea 2.4. și contribuie la realizarea indicatorului de rezultat 2.D).

OS4: Promovarea localizării răspunsului în Moldova, prin sprijinirea societății civile naționale și locale, a municipalităților și autorităților locale, precum și a structurilor de coordonare, prin partajarea și consolidarea capacităților și prin sprijinirea programelor durabile.

Partenerii PRR vor promova localizarea răspunsului în Moldova prin sprijinirea societății civile naționale și locale, a comunităților și a autorităților municipale, regionale și naționale. Bazându-se pe angajamentul tot mai mare al actorilor locali începând cu 2022, partenerii se vor concentra pe consolidarea capacității acestora de a conduce programe durabile și incluzive pentru refugiați și comunitățile gazdă afectate, consolidând în același timp rezistența acestora la șocurile viitoare.

Prioritățile-cheie includ sprijinirea elaborării și punerii în aplicare a planurilor de acțiune locale pentru protecția și incluziunea refugiaților, inclusiv în cadrul Orașelor solidarității. Partenerii vor promova parteneriate între organizațiile locale ale societății civile, agențiile guvernamentale și sectorul privat pentru a asigura intervenții durabile. Inițiativele de partajare a capacităților vor viza organizațiile conduse de femei și de refugiați, precum și grupurile care reprezintă persoanele cu dizabilități, persoanele în vârstă, adolescenții și tinerii, precum și romii și persoanele LGBTIQ+.

Partenerii PRR vor colabora îndeaproape cu municipalitățile pentru a consolida capacitatea acestora de a furniza servicii de primă linie și de a promova incluziunea socială. Partenerii vor facilita, de asemenea, schimbul de cunoștințe și de bune practici între actorii locali și vor promova soluții inovatoare pentru incluziunea refugiaților la nivel municipal și comunitar, inclusiv înființarea de consilii ale refugiaților și participarea reprezentanților refugiaților la mecanismele de consultare comunitare stabilite la toate nivelurile.

Eforturile se vor concentra pe trecerea treptată a responsabilităților de coordonare și furnizare a serviciilor către structurile locale, precum și pe trecerea treptată la programe de dezvoltare, asigurând durabilitatea pe termen lung și asumarea locală a răspunsului pentru refugiați în Moldova.

Acest obiectiv strategic contribuie la ODD 8 privind munca decentă (ținta 8.8) și la ODD 17 privind parteneriatele pentru atingerea obiectivelor (ținta 17.17). În plus, acesta se referă la Rezultatul 1 al UNSDCF din Moldova privind dezvoltarea umană (realizarea 1.3).

Răspunsuri sectoriale

Prioritățile transversale ale PRR

- Responsabilitatea față de populațiile afectate
- Vârsta, genul și diversitatea (VGD)
- Protecția împotriva exploatării și abuzului sexual (PEAS)
- Abordarea unică pentru refugiați
- Durabilitate
- Participarea autorităților

Citiți mai multe în Prezentare generală regională p.20

PROTECȚIE

Sectorul de Protecție se va concentra pe asigurarea accesului la teritoriu, protecție internațională și drepturi pentru persoanele strămutate forțat și apatrizi din Moldova, cu o atenție deosebită acordată persoanelor vulnerabile. Partenerii vor sprijini agențiile guvernamentale de primă linie, inclusiv Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Autoritatea Tutelară, pentru a facilita accesul în siguranță pe teritoriu și la azil. Monitorizarea protecției va fi efectuată împreună cu poliția de frontieră pentru a urmări tendințele de strămutare și a garanta accesul la drepturi și servicii.

Pentru a consolida capacitatea națională de a procesa cererile de azil, partenerii vor oferi formare și sprijin politic, asigurând conformitatea cu standardele internaționale. O prioritate-cheie va fi consolidarea sistemelor de protecție temporară și de azil din Moldova prin sprijin tehnic acordat agențiilor guvernamentale, în special Ministerului Afacerilor Interne. Asistența juridică și eforturile de informare vor ajuta refugiații să obțină documente și statut juridic.

Prin promovarea accesului la drepturi și servicii, sectorul urmărește să asigure includerea refugiaților în sistemele naționale de protecție. O atenție deosebită va fi acordată eliminării barierelor pentru copii, persoanele cu dizabilități, persoanele în vârstă, minoritățile etnice și refugiații LGBTIQ+. Activitățile de coeziune socială vor încuraja integrarea în comunitățile locale, asigurându-se că serviciile specializate sunt disponibile acolo unde este necesar.

Strategia de răspuns a Sectorului de Protecție se aliniază cu ODD 1 privind eradicarea sărăciei (ținta 1.3), ODD 10 privind reducerea inegalităților (țintele 10.3 și 10.7) și ODD 16 privind pacea, justiția și instituțiile puternice (țintele 16.3, 16.9 și 16.b). De asemenea, aceasta contribuie la Rezultatul 1 al UNSDCF din Moldova privind dezvoltarea umană (realizările 1.1, 1.3 și 1.5) și la Rezultatul 2 privind guvernarea participativă (realizările 2.1, 2.3 și 2.4).

Subsector: Violența pe bază de gen (VBG)

Subsectorul VBG se va concentra pe consolidarea sistemelor naționale de prevenire și răspuns la VBG, asigurându-se că refugiații și comunitățile gazdă, în special femeile și fetele, au acces la servicii vitale. Partenerii vor sprijini inițiativele guvernamentale privind VBG, asigurând alinierea la politicile naționale, în special la Programul Național pentru Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie pentru 2023-2027, promovând în același timp includerea refugiaților și evitând sistemele paralele. Eforturile vor include consolidarea capacităților furnizorilor de servicii, asigurarea unei abordări centrate pe supraviețuitor în gestionarea cazurilor și serviciile de răspuns, precum și încorporarea PEAS.

Intervențiile-cheie vor include continuarea și îmbunătățirea serviciilor sociale, cum ar fi sprijinul psihosocial și gestionarea cazurilor de VBG, precum și asistența juridică pentru supraviețuitori și persoanele expuse riscului de VBG în spații sigure și conectarea supraviețuitorilor la asistența medicală. Vor fi puse în aplicare inițiative comunitare de sensibilizare cu privire la riscurile de VBG, inclusiv cu privire la EAS, în special în rândul grupurilor vulnerabile, cum ar fi adolescentele, persoanele cu dizabilități, persoanele în vârstă, LGBTIQ+, refugiații și minoritățile etnice. Reducerea riscurilor de VBG și EAS va fi integrată în toate eforturile umanitare, în conformitate cu constatările auditurilor de siguranță, și vor fi oferite cursuri de formare pentru lucrătorii din prima linie.

Sectorul va acorda prioritate coordonării cu entitățile guvernamentale naționale, concentrându-se pe soluții pe termen lung care consolidează capacitatea națională și promovează programe durabile de prevenire a VBG. Partenerii vor sprijini, de asemenea, includerea supraviețuitorilor VBG în programele de protecție socială și de mijloace de trai, promovând recuperarea și reziliența acestora.

Răspunsul subsectorului VBG se aliniază cu ODD 1 privind eradicarea sărăciei (ținta 1.3), ODD 5 privind egalitatea de gen (țintele 5.1 și 5.2) și ODD 16 privind pacea, justiția și instituțiile puternice (ținta 16.1). De asemenea, acesta contribuie la Rezultatul 1 al UNSDCF din Moldova privind dezvoltarea umană (realizările 1.3, 1.4 și 1.5) și la Rezultatul 2 privind guvernarea participativă (realizările 2.1 și 2.3).

Subsector: Protecția copilului

Răspunsul privind protecția copilului va acorda prioritate sprijinirii Guvernului Republicii Moldova în consolidarea sistemului național de protecție a copilului, astfel încât acesta să continue să ofere servicii esențiale atât copiilor refugiați, cât și copiilor moldoveni vulnerabili, inclusiv copiilor cu dizabilități și copiilor romi. Partenerii vor oferi cursuri de formare pentru consolidarea capacităților atât actorilor specializați, cât și celor nespecializați, pentru a îmbunătăți capacitatea acestora de a răspunde nevoilor diverse ale copiilor și îngrijitorilor acestora.

În conformitate cu reforma RESTART în curs de desfășurare, partenerii sectoriali vor sprijini Ministerul Muncii și Protecției Sociale în furnizarea de servicii sociale adaptate vârstei și genului pentru UASC și copiii expuși riscului sau victime ale neglijării, abuzului și violenței, inclusiv ale violenței bazate pe gen. Vor fi îmbunătățite servicii precum gestionarea cazurilor, SMSP, servicii de reabilitare pentru copiii supraviețuitori ai violenței și pentru copiii cu dizabilități, precum și sprijin familial. Partenerii vor completa eforturile guvernului, după caz, asigurând servicii specializate și incluzive. Aceste eforturi sprijină angajamentul GRF al Moldovei de a-și consolida sistemul de protecție socială pentru a răspunde nevoilor atât ale copiilor refugiați, cât și ale copiilor moldoveni, inclusiv sprijinirea pachetului minim de servicii sociale și consolidarea capacităților pentru forța de muncă din domeniul serviciilor sociale.

Vor fi desfășurate activități incluzive de sensibilizare cu privire la violența împotriva copiilor și la VBG, cu sprijin suplimentar acordat îngrijitorilor pentru consolidarea capacităților de protecție. Mecanismele de reclamație și feedback adaptate copiilor, inclusiv cu privire la EAS, vor asigura că vocile copiilor sunt auzite și luate în considerare în elaborarea programelor.

Subsectorul de protecție a copilului sprijină ODD 5: Egalitatea de gen și ODD 16: Pace, justiție și instituții puternice prin promovarea serviciilor incluzive, protecția împotriva violenței și asigurarea participării copiilor la procesele decizionale.

EDUCAȚIE

Sectorul Educației va acorda prioritate înscrierii complete a copiilor refugiați în sistemul național de educație din Moldova, asigurându-se că toți copiii refugiați și moldoveni au acces echitabil la educație de calitate și incluzivă în medii de învățare sigure până în 2026. Intervențiile-cheie vor cuprinde sprijin lingvistic pentru elevi, consolidarea capacităților personalului educațional pe diverse teme, inclusiv educația incluzivă, precum și primul ajutor psihologic și oportunități de învățare adaptate, cum ar fi cursuri de recuperare, cursuri remediale și programe de educație accelerată pentru copiii fără pregătire educațională, inclusiv copiii romi.

În plus, Ministerul Educației și Cercetării va continua să beneficieze de sprijin tehnic pentru a aborda barierele sistemice în calea înscrierii, cu scopul de a consolida capacitatea sistemului național de educație de a găzdui un număr tot mai mare de elevi refugiați, monitorizând în același timp îndeaproape ratele de înscriere. Se va acorda o atenție deosebită sprijinirii copiilor cu dizabilități, a celor cu risc de abandon școlar și a altor grupuri vulnerabile, inclusiv a copiilor romi, pentru a asigura integrarea lor deplină în sistemul național de învățământ.

Sectorul Educației va continua să depună eforturi pentru a acoperi lacunele existente în educația preșcolară, pentru a sprijini reabilitarea și renovarea instituțiilor preșcolare și a școlilor, precum și pentru a sprijini copiii refugiați care învață online și pentru a facilita tranziția lor ușoară către înscrierea formală în școlile din Moldova. Coordonarea eficientă între parteneri și agențiile guvernamentale va fi esențială pentru integrarea cu succes a copiilor refugiați în sistemul educațional din Moldova și pentru promovarea coeziunii sociale în cadrul comunităților.

Serviciile de sănătate mintală și sprijin psihosocial (MHPSS) vor fi integrate în cadrul programelor educaționale pentru a răspunde nevoilor psihosociale ale copiilor refugiați și ale îngrijitorilor acestora, în coordonare cu partenerii din domeniul protecției copilului. În plus, sprijinul pentru învățământul secundar și terțiar va continua să fie asigurat pentru a facilita continuitatea învățării la toate nivelurile educaționale, permițând copiilor refugiați să urmeze aspirațiile academice și profesionale pe termen lung.

Sectorul Educației va continua să colaboreze cu Ministerul Educației și Cercetării, precum și cu partenerii, pentru a consolida inițiativele de sensibilizare și de implicare a comunității menite să încurajeze îngrijitorii refugiaților să își înscrie copiii în școlile din Moldova. În plus, în școli și grădinițe vor fi introduse mecanisme de feedback ușor de utilizat de către copii, permițând elevilor să contribuie la procesul educațional și asigurându-se că vocile lor sunt auzite și luate în considerare.

Răspunsul Sectorului Educației sprijină angajamentul GRF al Moldovei de a asigura înscrierea completă a copiilor refugiați până în 2026 și contribuie la ODD 1 privind eradicarea sărăciei (ținta 1.4), ODD 4 privind educația de calitate (țintele 4.1, 4.2, 4.3 și 4.5) și ODD 10 privind reducerea inegalităților (țintele 10.2 și 10.3). Subsectorul contribuie, de asemenea, la Rezultatul 1 al UNSDCF din Moldova privind dezvoltarea umană (realizarea 1.2).

SOLUȚII, MIJLOACE DE SUBZISTENȚĂ ȘI INCLUZIUNE ECONOMICĂ

Răspunsul Sectorului Soluții, Mijloace de Subzistență și Incluziune Economică[91] urmărește să stimuleze mijloacele de subzistență și oportunitățile economice ale refugiaților, ajutându-i să treacă de la dependența de ajutorul umanitar la atingerea autosuficienței. În același timp, recunoscând vulnerabilitățile semnificative din rândul populației de refugiați, strategia se concentrează, de asemenea, pe consolidarea sistemelor naționale pentru a sprijini mai bine includerea refugiaților în sistemele de protecție socială existente. Această abordare favorizează reziliența pe termen lung și incluziunea socio-economică, asigurându-se că refugiații pot contribui și participa în mod activ la comunitățile lor gazdă.

Intervențiile-cheie vor viza îmbunătățirea capacității de angajare prin dezvoltarea competențelor, abordarea barierelor lingvistice și extinderea accesului la servicii financiare și oportunități de antreprenoriat. Se va urmări o colaborare mai strânsă cu sectorul privat pentru a promova crearea de locuri de muncă, în timp ce sectorul și partenerii PRR vor sprijini modificări legislative care să faciliteze accesul refugiaților pe piața muncii formale.

[91] Sectorul Soluții, Mijloace de Subzistență și Incluziune Economică cuprinde Grupul de lucru pentru incluziune și soluții, precum și Grupul de lucru pentru mijloace de subzistență și incluziune economică. Acesta include, de asemenea, un grup de lucru tehnic care supraveghează punerea în aplicare a asistenței umanitare în numerar, asigurând legături clare cu programele naționale de asistență și sprijinind consolidarea Centrelor de cazare a refugiaților, identificând și promovând, în același timp, soluții durabile de locuințe pentru refugiații din Moldova. În plus, aceste grupuri de lucru sectoriale oferă advocacy și sprijin pentru includerea refugiaților în planurile de dezvoltare la toate nivelurile.

Pentru grupurile vulnerabile - cum ar fi persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități și familiile monoparentale - sprijinul va fi direcționat spre asigurarea accesului acestora la programele de asistență socială, cu scopul de a le sprijini tranziția către independență, acolo unde este posibil.

În ceea ce privește locuințele și cazarea, accentul se va pune pe asigurarea unor soluții de locuințe accesibile și pe termen lung, în contextul consolidării continue a Centrelor de Cazare pentru Refugiați (RACs), din care doar 25 vor rămâne deschise. Asistența în numerar pentru chirie va fi oferită ca măsură temporară, în timp ce colaborarea dintre guvern, partenerii PRR și sectorul privat va fi încurajată pentru a extinde stocul de chirii la prețuri accesibile. Soluțiile-pilot, cum ar fi agențiile sociale de închiriere pentru a gestiona stocurile de locuințe municipale reabilitate, vor îmbunătăți securitatea proprietății și vor reduce costurile de închiriere pentru refugiați și chiriașii vulnerabili.

În același timp, sectorul va pleda pentru investiții din partea partenerilor umanitari și de dezvoltare în reabilitarea clădirilor publice subutilizate pentru a asigura locuințe subvenționate pentru refugiați și moldoveni vulnerabili, ca măsură de tranziție durabilă. Recunoscând vulnerabilitatea ridicată a anumitor grupuri de refugiați, vor fi urmărite, de asemenea, investiții similare în instituții specializate, cum ar fi facilități pentru persoanele în vârstă sau persoanele cu dizabilități, pentru a spori capacitatea sistemului social de a include refugiații.

Pentru a consolida sistemele naționale, sectorul va acorda prioritate consolidării capacității instituționale, inclusiv formării personalului și modernizării tehnologiei pentru a îmbunătăți gestionarea cazurilor. Partenerii PRR vor pleda pentru politici care să elimine barierele în calea accesului refugiaților la programele de protecție socială, promovând în același timp parteneriatele publice-private pentru a asigura finanțarea durabilă și scalabilitatea programelor de asistență socială. Eforturile de localizare vor sprijini municipalitățile să elaboreze și să pună în aplicare planuri de acțiune locale care să se alinieze strategiilor naționale, promovând integrarea refugiaților în cadrul Orașelor solidarității.

Pentru refugiații care nu reușesc să se descurce singuri, asistența umanitară în numerar va rămâne esențială, asigurându-se că persoanele cele mai vulnerabile sunt sprijinite până când sistemele naționale le pot integra pe deplin. Prin intermediul mecanismului comun de numerar, partenerii vor continua să furnizeze asistență în numerar multifuncțională, utilizând mecanisme armonizate de furnizare și valori de transfer aliniate la sistemele naționale de asistență socială, evitând duplicarea, asigurând eficiența costurilor și facilitând eventuala tranziție a refugiaților vulnerabili către sistemele naționale de protecție socială.

Sprijinirea rolului organizațiilor societății civile, inclusiv al organizațiilor conduse de femei și al organizațiilor conduse de refugiați, va fi esențială, prin subvenții și inițiative de consolidare a capacităților care să permită acestor actori să acopere lacunele critice în furnizarea de servicii, să construiască capital social și să promoveze soluții locale, orientate către comunitate, care să contribuie la coeziunea socială pe termen lung.

Sectorul Soluții, Mijloace de Subzistență și Incluziune Economică se aliniază ODD 1 privind eradicarea sărăciei (țintele 1.3 și 1.4), ODD 8 privind munca decentă (ținta 8.8) și ODD 10 privind reducerea inegalităților (ținta 10.2). Sectorul contribuie, de asemenea, la Rezultatul 1 al UNSDCF din Moldova privind dezvoltarea umană (realizările 1.1, 1.3) și la Rezultatul 3 privind prosperitatea împărtășită (realizările 3.1, 3.3 și 3.4)

SĂNĂTATE PUBLICĂ ȘI NUTRIȚIE

Sectorul de Sănătate și Nutriție va continua să sprijine integrarea refugiaților în sistemul național de sănătate, asigurând în același timp servicii esențiale pentru populațiile vulnerabile afectate și consolidând reziliența sistemului de sănătate pentru urgențe viitoare. Concentrându-se pe operaționalizarea legăturii dintre ajutor umanitar și dezvoltare, partenerii din sector vor depune eforturi pentru a consolida reziliența sistemului de sănătate, vor pleda pentru finanțarea durabilă a serviciilor de sănătate publică care includ nevoile refugiaților și vor sprijini refugiații în exercitarea drepturilor lor legate de sănătate și în accesul la serviciile de sănătate.

Pentru a atinge aceste obiective, scopurile principale ale sectorului sunt abordarea și reducerea barierelor financiare și administrative pentru refugiați și comunitățile gazdă afectate, facilitarea accesului la servicii medicale esențiale (preventive, curative și de urgență), prevenirea și reacția la amenințările existente și emergente la adresa sănătății publice în rândul refugiaților și al populațiilor gazdă vulnerabile, optimizarea mecanismelor de conducere și guvernanță din sectorul sănătății și consolidarea sistemelor de informații medicale de urgență pentru a sprijini un răspuns bazat pe dovezi. Intervențiile-cheie se vor concentra pe depășirea dificultăților de acces la asistență medicală pentru grupurile vulnerabile de refugiați, inclusiv persoanele cu dizabilități, cele cu boli cronice, femeile însărcinate și care alăptează, persoanele în vârstă, copiii neînsoțiți, romii și persoanele LGBTIQ+, precum și persoanele care trăiesc în zonele rurale. Aceste eforturi vor include stabilirea unor mecanisme de finanțare durabile, consolidarea capacităților lucrătorilor din domeniul sănătății și îmbunătățirea disponibilității medicamentelor esențiale, a vaccinurilor, precum și a tehnologiilor medicale și asistive. Pregătirea în domeniul sănătății publice va fi îmbunătățită prin planificarea bazată pe dovezi și prin dezvoltarea capacităților de bază de răspuns în caz de urgență ale sectorului sănătății pentru pericolele prioritare.

Coordonarea cu Ministerul Sănătății și Compania Națională de Asigurări în Medicină va fi prioritizată pentru a se asigura că refugiații beneficiază de asigurarea și serviciile naționale de sănătate, consolidând, de asemenea, mecanismele de guvernare în sectorul sănătății și contribuind la angajamentul GRF al Moldovei de a include solicitanții de azil în cadrul Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.

Răspunsul Sectorului Sănătate și Nutriție sprijină ODD 1 privind eradicarea sărăciei (ținta 1.3), ODD 3 privind sănătatea și bunăstarea (ținta 3.8) și ODD 10 privind reducerea inegalităților (țintele 10.2 și 10.3). Sectorul contribuie, de asemenea, la Rezultatul 1 al Cadrului de cooperare privind dezvoltarea umană (realizarea 1.3).

Subsector: Sănătate mintală și sprijin psihosocial (MHPSS)

SMSP rămâne o componentă critică transversală a răspunsului la situația refugiaților în Moldova. Pe măsură ce situația de strămutare se prelungește, nevoia de intervenții în materie de SMSP a crescut, aproximativ 18 % dintre membrii gospodăriilor de refugiați raportând că suferința emoțională le afectează viața de zi cu zi, conform SEIS.

Partenerii PRR vor continua să colaboreze îndeaproape cu Ministerul Sănătății și Agenția Națională pentru Sănătate Publică pentru a consolida și extinde serviciile de SMSP în cadrul sistemului național de sănătate. Prioritățile cheie includ consolidarea capacității furnizorilor de asistență medicală primară de a aborda problemele de sănătate mintală, integrarea SMSP în

mecanismele de protecție bazate pe comunitate și extinderea serviciilor specializate, inclusiv a îngrijirii în funcție de traumă. Partenerii se vor concentra pe punerea în aplicare a intervențiilor specifice pentru grupurile vulnerabile, pe promovarea conștientizării sănătății mintale și pe reducerea stigmatizării prin inițiative comunitare care iau în considerare vârsta, genul și diversitatea.

Eforturile se vor concentra, de asemenea, pe consolidarea căilor de trimitere între diferitele niveluri de îngrijire în domeniul SMSP și alte servicii esențiale. În plus, partenerii vor lucra la consolidarea rezilienței atât a comunităților de refugiați, cât și a celor gazdă, prin activități de sprijin psihosocial care promovează coeziunea socială și implicarea comunității. Aceste eforturi se vor alinia și vor sprijini punerea în aplicare a Programului național de sănătate mintală 2023-2027, contribuind în același timp la atingerea ODD 3 privind sănătatea și bunăstarea (ținta 3.4).

LEGĂTURA DINTRE AJUTOR UMANITAR-DEZVOLTARE-PACE ÎN MOLDOVA

În Moldova, partenerii umanitari și de dezvoltare colaborează sub conducerea comună a Coordonatorului pentru Refugiați și a Coordonatorului Rezident al ONU pentru a promova incluziunea persoanelor vulnerabile, inclusiv a refugiaților și apatrizilor, prin promovarea priorităților naționale de dezvoltare și a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă. Forumul de Coordonare a Refugiaților (RCF) și UNCT colaborează pentru a se asigura că expertiza umanitară informează programarea dezvoltării, valorificând în același timp resursele de dezvoltare pentru a consolida sistemele naționale pentru toți. Deși activitățile de dezvoltare nu au încetat niciodată, acestea au fost adaptate pentru a răspunde circumstanțelor în continuă evoluție, asigurând complementaritatea între intervențiile umanitare, de pace și de dezvoltare.

Prin intermediul Angajamentului comun 2.0 al ONU, UNCT s-a angajat să integreze refugiații în programele de dezvoltare, cu ținte concrete de incluziune încorporate în rezultatele și realizările Cadrului de Cooperare pentru Dezvoltare Durabilă al ONU. Aceste rezultate se concentrează pe servicii incluzive, oportunități economice extinse și coeziune socială sporită.

Angajamentul comun se aliniază și sprijină decizia guvernului de a stabili un mecanism de integrare treptată pentru străini, inclusiv refugiați, inclus în Planul Național de Dezvoltare 2025-2027. Mecanismul oferă un cadru structurat pentru colaborare, subliniind pașii specifici pentru integrarea refugiaților în sistemele naționale, și servește drept model pentru planificarea comună și alocarea coordonată a resurselor în cadrul pilonilor umanitari și de dezvoltare.

Parteneriat și coordonare

Răspunsul Moldovei la situația refugiaților în 2025 rămâne ghidat de principiile Pactului Global privind Refugiații, accentuând solidaritatea internațională, responsabilitatea comună și soluțiile durabile atât pentru refugiați, cât și pentru comunitățile gazdă. Guvernul Republicii Moldova a demonstrat un angajament puternic față de protecția și integrarea refugiaților încă de la începutul crizei, acest lucru reflectându-se în decizia recentă de a integra refugiații în Planul Național de Dezvoltare 2025-2027, prin dezvoltarea unui mecanism de integrare treptată a străinilor, inclusiv a refugiaților din Ucraina.

Structurile de coordonare sunt revizuite și aliniate la cadrele guvernamentale pentru a se integra progresiv în sistemul național de coordonare a dezvoltării, susținând principiul proprietății guvernamentale și încurajând un angajament mai puternic din partea partenerilor de dezvoltare, care este esențial pentru sprijinirea tranziției în curs către un răspuns incluziv, orientat spre soluții și durabil.

Pe parcursul anului 2024, Forumul de Coordonare a Refugiaților (RCF) a colaborat îndeaproape cu Guvernul Republicii Moldova pentru a elabora planuri sectoriale cu costuri calculate care să asigure includerea refugiaților în planurile naționale de dezvoltare. Acest parteneriat va continua în 2025, sprijinind eforturile guvernului de a integra refugiații în sistemele și serviciile naționale, promovând în același timp reformele menite să consolideze în continuare aceste sisteme. Privind în perspectivă, actorii umanitari și partenerii de dezvoltare, prin intermediul conducerii în colaborare a Coordonatorului pentru Refugiați și a Coordonatorului Rezident al ONU, vor lucra în conformitate atât cu cadrul de coordonare umanitară (PRR), cât și cu cadrul de coordonare a dezvoltării (UNSDCF) pentru a consolida legătura dintre ajutor umanitar - dezvoltare - pace în cadrul răspunsului Republicii Moldova privind situația refugiaților, facilitând soluții pe termen lung care să beneficieze atât refugiații, cât și comunitățile afectate din Moldova.

Localizarea rămâne un element central al abordării Moldovei față de răspunsul la situația refugiaților, în special în ceea ce privește coordonarea și parteneriatele. La nivel local, inițiativa Orașele solidarității”va continua să se extindă, sprijinind municipalitățile pe măsură ce integrează refugiații în serviciile municipale și în planurile de dezvoltare locală. ONG-urile naționale, inclusiv organizațiile conduse de femei și de refugiați, vor continua să primească sprijin prin inițiative de partajare a capacităților care recunosc contribuțiile esențiale ale societății civile la răspunsul general și la durabilitatea acestuia.

Partea 3: Necesarul financiar interinstituțional

Sinteză buget pe tip la nivel de țară

TIP DE PARTENER	NECESARUL FINANCIAR ÎN USD		
	2025	2026	TOTAL
Agenții ONU	159,322,024	122,901,219	282,223,242
IFRC și Crucea Roșie	1,840,000	1,840,000	3,680,000
ONG-uri naționale	15,475,042	14,098,616	29,573,657
Organizații religioase	5,999,266	5,761,563	11,760,829
Organizații conduse de refugiați*	1,936,258	1,730,543	3,666,801
Organizații conduse de femei*	5,815,052	4,829,278	10,644,330
ONG-uri internaționale	28,870,329	20,341,241	49,211,570
Organizații religioase	3,673,200	1,318,000	4,991,200
Organizații conduse de refugiați*	10,610,258	6,395,946	17,006,204
TOTAL	**205,507,394**	**159,181,075**	**364,688,469**

* O organizație poate fi clasificată în mai multe subcategorii (condusă de femei, condusă de refugiați, bazată pe religie etc.); prin urmare, subcategoriile individuale nu pot fi adăugate pentru a obține totalul.

Note: Această listă include doar organizațiile solicitante în cadrul PRR, multe dintre acestea colaborând, de asemenea, cu alți parteneri de implementare în afară de cei enumerați aici.

Sinteză buget pe sector la nivel de țară

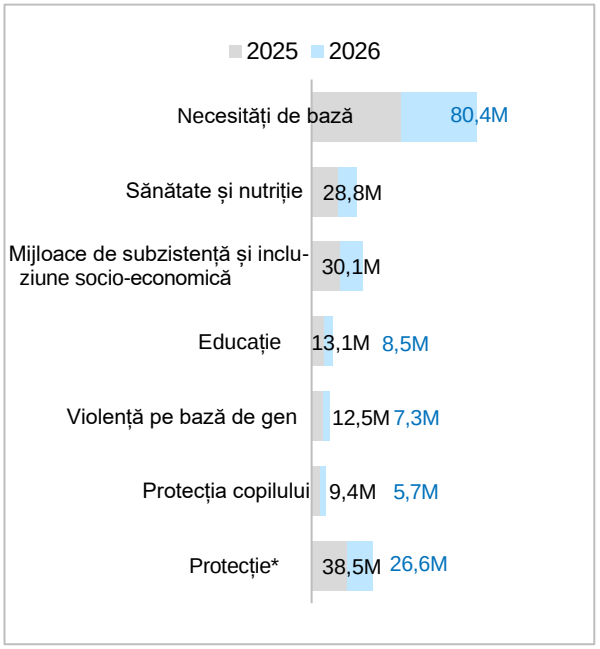

***** *Include Protecția copilului și Violența pe bază de gen*

Sinteză buget pe partener la nivel de țară

Partener	Anul	Protecție (cu excepția PC și VBG)	Protecția copilului (PC)	Violența pe bază de gen (VBG)	Educație	Mijloace de subzistență și incluziune economică	Sănătate și nutriție	Necesități de bază	Total în USD	TOTAL
Agenții ONU										
Organizația Internațională pentru Migrație a ONU	2025	3,507,000	-	600,000	-	7,939,500	3,640,500	7,212,000	22,899,000	**42,163,500**
	2026	2,571,000	-	600,000	-	7,242,000	2,400,000	6,451,500	19,264,500	
Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului	2025	417,040	-	-	-	196,650	-	-	613,690	**1,030,730**
	2026	417,040	-	-	-	-	-	-	417,040	
UN Women	2025	-	-	-	-	500,000	-	-	500,000	**1,000,000**
	2026	-	-	-	-	500,000	-	-	500,000	
Programul Alimentar Mondial al ONU	2025	-	-	-	-	-	-	10,493,261	10,493,261	**11,137,621**
	2026	-	-	-	-	-	-	644,360	644,360	
Organizația Mondială a Sănătății a ONU	2025	-	-	-	-	-	2,991,200	-	2,991,200	**4,914,200**
	2026	-	-	-	-	-	1,923,000	-	1,923,000	
Fondul Națiunilor Unite pentru Copii	2025	749,400	5,416,854	1,033,062	6,401,310	4,708,133	2,012,666	619,367	20,940,793	**31,872,651**
	2026	488,183	2,501,095	679,030	2,442,000	2,976,683	1,574,000	270,867	10,931,858	
Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare	2025	1,000,000	-	-	130,000	750,000	700,000	-	2,580,000	**4,600,000**
	2026	300,000	-	-	330,000	690,000	700,000	-	2,020,000	
Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați	2025	6,812,960	373,031	1,454,957	186,515	2,875,354	4,759,681	63,851,581	80,314,079	**160,539,539**
	2026	6,805,442	372,619	1,453,351	186,309	2,872,181	4,754,429	63,781,127	80,225,460	
Fondul Națiunilor Unite pentru Populație	2025	-	-	8,615,000	-	-	7,975,000	1,400,000	17,990,000	**24,965,000**
	2026	-	-	3,715,000	-	-	2,660,000	600,000	6,975,000	
FICR și Crucea Roșie										
Societatea de Cruce Roșie din Moldova	2025	-	400,000	-	100,000	580,000	400,000	360,000	1,840,000	**3,680,000**
	2026	-	400,000	-	100,000	580,000	400,000	360,000	1,840,000	
ONG-uri naționale										
A.O. Amici dei Bambini	2025	-	-	-	375,000	-	-	-	375,000	**750,000**
	2026	-	-	-	375,000	-	-	-	375,000	
A.O. Biaz Gul	2025	-	-	265,000	-	490,000	20,000	-	775,000	**1,580,000**

Partener	Anul	Protecție (cu excepția PC și VBG)	Protecția copilului (PC)	Violența pe bază de gen (VBG)	Educație	Mijloace de subzistență și incluziune economică	Sănătate și nutriție	Nevoi de bază	Total în USD	TOTAL
	2026	-	-	265,000	-	520,000	20,000	-	805,000	
ADRA Moldova	2025	402,171	50,508	-	-	465,948	59,982	2,335,519	3,314,128	**6,628,255**
	2026	402,170	50,508	-	-	465,948	59,982	2,335,519	3,314,127	
Alianța ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei	2025	41,620	39,060	-	126,110	44,230	60,690	46,750	358,460	**470,020**
	2026	-	7,860	-	85,440	-	9,800	8,460	111,560	
A.O. Izbiște - sat natal	2025	-	-	-	-	50,000	-	-	50,000	**113,000**
	2026	-	-	-	-	63,000	-	-	63,000	
A.O. MIRKIRAS	2025	-	-	-	-	40,000	-	-	40,000	**92,000**
	2026	-	-	-	-	52,000	-	-	52,000	
A.O. Padurea noastra	2025	30,000	-	-	-	-	-	-	30,000	**60,000**
	2026	30,000	-	-	-	-	-	-	30,000	
A.O. SOS Autism	2025	17,045	81,820	-	-	50,000	-	34,100	182,965	**365,930**
	2026	17,045	81,820	-	-	50,000	-	34,100	182,965	
Asociația Obștească pentru Asistență și Dezvoltare „Armonie Plus”	2025	-	-	-	-	-	700,000	-	700,000	**933,500**
	2026	-	-	-	-	-	233,500	-	233,500	
Asociația Obștească pentru Copii și Tineret "FĂCLIA"	2025	-	-	-	-	375,000	-	-	375,000	**725,000**
	2026	-	-	-	-	350,000	-	-	350,000	
Asociația Psihologilor Tighina	2025	-	-	65,000	-	-	-	-	65,000	**120,000**
	2026	-	-	55,000	-	-	-	-	55,000	
Centru de reabilitare "OSORC"	2025	65,000	-	-	-	-	83,000	30,000	178,000	**335,000**
	2026	57,000	-	-	-	-	70,000	30,000	157,000	
Centrul de Suport in Afaceri Business InnoHub	2025	-	-	-	-	400,000	-	-	400,000	**800,000**
	2026	-	-	-	-	400,000	-	-	400,000	
Centrul Național de Formare, Asistență, Consiliere și Educație din Moldova	2025	-	-	-	-	-	-	400,000	400,000	**700,000**
	2026	-	-	-	-	-	-	300,000	300,000	
Centrul pentru Politici, Inițiative și Cercetări "Platforma"	2025	91,000	55,000	-	45,000	135,000	-	-	326,000	**632,000**
	2026	71,000	45,000	-	80,000	110,000	-	-	306,000	
	2025	123,793	71,773	45,932	125,804	73,147	-	213,483	653,932	**1,365,915**

Partener	Anul	Protecție (cu excepția PC și VBG)	Protecția copilului (PC)	Violența pe bază de gen (VBG)	Educație	Mijloace de subzistență și incluziune economică	Sănătate și nutriție	Nevoi de bază	Total în USD	TOTAL
Centrul de Caritate pentru Refugiați	2026	134,329	77,107	48,683	136,541	80,462	-	234,861	711,983	
Ajutorul internațional de urgență pentru copii	2025	69,802	3,900	-	-	-	-	64,000	137,702	**137,702**
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dorcas	2025	-	21,605	-	22,674	38,804	-	21,613	104,696	**209,392**
	2026	-	21,605	-	22,674	38,804	-	21,613	104,696	
Forța de sprijin feminin	2025	200,000	-	-	-	100,000	-	-	300,000	**600,000**
	2026	300,000	-	-	-	-	-	-	300,000	
Fundația "Don Bosco"	2025	-	118,000	-	131,000	-	-	-	249,000	**498,000**
	2026	-	118,000	-	131,000	-	-	-	249,000	
Fundația "Regina Pacis"	2025	-	-	-	-	-	175,522	-	175,522	**351,044**
	2026	-	-	-	-	-	175,522	-	175,522	
Fundația Agapedia din Moldova	2025	20,000	-	-	-	-	-	20,000	40,000	**80,000**
	2026	20,000	-	-	-	-	-	20,000	40,000	
HelpAge Moldova	2025	24,947	-	-	-	-	48,580	98,474	172,001	**242,699**
	2026	8,395	-	-	-	-	22,535	39,768	70,698	
Centrul de Ajutor Umanitar al Comunității Evreiești din Moldova	2025	95,000	-	-	-	-	-	25,000	120,000	**240,000**
	2026	95,000	-	-	-	-	-	25,000	120,000	
Institutul pentru Democrație și Dezvoltare	2025	-	-	-	-	500,000	-	-	500,000	**850,000**
	2026	-	-	-	-	350,000	-	-	350,000	
Keystone Moldova	2025	-	-	-	-	-	-	150,000	150,000	**150,000**
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Laolaltă	2025	-	38,866	-	-	-	-	-	38,866	**70,866**
	2026	-	32,000	-	-	-	-	-	32,000	
Fundația Terre des Hommes	2025	-	505,000	-	190,000	-	-	600,000	1,295,000	**2,480,000**
	2026	-	395,000	-	190,000	-	-	600,000	1,185,000	
NCUM	2025	50,000	-	-	-	450,000	10,000	-	510,000	**1,010,000**
	2026	50,000	-	-	-	450,000	-	-	500,000	
Platforma Femeilor Rome "ROMNI"	2025	-	-	80,000	-	-	-	-	80,000	**160,000**
	2026	-	-	80,000	-	-	-	-	80,000	
Platforma pentru	2025	20,000	-	130,000	-	50,000	-	-	200,000	**400,000**

Partener	Anul	Protecție (cu excepția PC și VBG)	Protecția copilului (PC)	Violența pe bază de gen (VBG)	Educație	Mijloace de subzistență și incluziune economică	Sănătate și nutriție	Nevoi de bază	Total în USD	TOTAL
Egalitate de Gen	2026	20,000	-	130,000	-	50,000	-	-	200,000	
Asociația Obștească Gender-Centru	2025	-	-	25,000	-	-	-	22,225	47,225	**88,570**
	2026	-	-	25,000	-	-	-	16,345	41,345	
RCTV Memoria	2025	-	-	30,000	-	-	140,000	-	170,000	**260,000**
	2026	-	-	30,000	-	-	60,000	-	90,000	
Speranța 87	2025	-	-	-	963,804	-	-	-	963,804	**2,079,283**
	2026	-	-	-	1,115,479	-	-	-	1,115,479	
Unitatea femeilor ucrainene	2025	-	-	-	75,000	-	-	-	75,000	**150,000**
	2026	-	-	-	75,000	-	-	-	75,000	
Zdorovii Gorod	2025	-	-	-	-	1,922,740	-	-	1,922,740	**3,845,480**
	2026	-	-	-	-	1,922,740	-	-	1,922,740	
ONG-uri internaționale										
Agenția pentru Cooperare Tehnică și Dezvoltare	2025	-	-	-	-	260,000	-	750,000	1,010,000	**1,010,000**
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Asociația pentru ajutor și asistență Japonia	2025	-	-	-	-	-	40,000	-	40,000	**80,000**
	2026	-	-	-	-	-	40,000	-	40,000	
Servicii catolice de ajutorare	2025	-	222,000	-	566,000	300,000	-	1,497,000	2,585,000	**3,903,000**
	2026	-	105,500	-	310,000	154,000	-	748,500	1,318,000	
Serviciul mondial al Bisericii	2025	240,200	156,000	-	-	66,000	301,000	325,000	1,088,200	**1,088,200**
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Organizația umanitară Doctors with Africa CUAMM	2025	-	-	-	-	-	251,500	85,000	336,500	**673,000**
	2026	-	-	-	-	-	251,500	85,000	336,500	
HEKS/EPER	2025	594,988	106,250	167,613	-	360,037	-	273,898	1,502,786	**3,005,572**
	2026	594,988	106,250	167,613	-	360,037	-	273,898	1,502,786	
Helvetas	2025	-	-	-	-	1,165,000	-	-	1,165,000	**1,165,000**
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
IMPACT Initiatives	2025	320,000	-	-	-	-	200,000	-	520,000	**520,000**
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
INTERSOS	2025	-	860,000	-	-	-	2,875,000	-	3,735,000	**8,152,000**
	2026	-	945,000	-	-	-	3,472,000	-	4,417,000	

Partener	Anul	Protecție (cu excepția PC și VBG)	Protecția copilului (PC)	Violența pe bază de gen (VBG)	Educație	Mijloace de subzistență și incluziune economică	Sănătate și nutriție	Necesități de bază	Total în USD	TOTAL
Fundația Lumos Moldova	2025	25,200	67,800	-	79,170	12,660	17,100	63,400	265,330	**265,330**
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Consiliul Norvegian pentru Refugiați	2025	1,170,414	35,000	-	1,050,278	3,078,135	-	3,141,431	8,475,258	**14,561,204**
	2026	806,076	22,000	-	452,960	2,031,013	-	2,773,896	6,085,946	
Persoane aflate în dificultate	2025	410,000	45,000	-	2,375,000	1,642,500	250,000	720,000	5,442,500	**10,885,000**
	2026	410,000	45,000	-	2,375,000	1,642,500	250,000	720,000	5,442,500	
Plan International	2025	50,000	455,000	-	174,500	85,000	170,000	-	934,500	**1,362,250**
	2026	25,000	140,000	-	110,250	40,000	112,500	-	427,750	
Proiectul HOPE	2025	-	70,000	-	-	-	900,000	-	970,000	**1,280,000**
	2026	-	30,000	-	-	-	280,000	-	310,000	
WeWorld	2025	-	242,882	26,564	-	298,527	-	13,282	581,255	**1,042,014**
	2026	-	179,404	28,532	-	238,557	-	14,266	460,759	
World Vision International	2025	-	-	-	-	124,000	-	95,000	219,000	**219,000**
	2026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Total		**30,170,248**	**15,011,117**	**19,815,337**	**21,634,818**	**54,356,290**	**48,250,189**	**175,350,464**	**364,688,469**	**364,688,469**

Cadrul de monitorizare al RRP

Sectorul	Indicatorul	Ținta	
		ANUL 1	ANUL 2
Protecție	nr. de persoane care au fost sprijinite în accesarea serviciilor de protecție	48,293	40,176
Protecția copilului	nr. de copii care au beneficiat de servicii de protecție a copilului	278,225	204,383
Protecția copilului	nr. de membri ai rețelei PEAS, de personal al partenerilor și de membri ai personalului părților interesate implicate în răspunsul la situația refugiaților instruiți cu privire la atenuarea riscurilor, prevenirea și răspunsul în materie de EAS	1,000	830
VBG	nr. de persoane care au beneficiat de programe de combatere a VBG	220,888	135,797
Educație	nr. de copii și tineri sprijiniți prin programe educaționale (inclusiv sprijin pentru înscrierea în programe formale și non-formale)	179,544	160,490
Sănătate și nutriție	nr. de furnizori de asistență medicală instruiți pentru a oferi servicii refugiaților	25,398	20,448
Sănătate și nutriție	nr. de persoane sprijinite în accesarea serviciilor de sănătate	95,470	75,500
Sănătate mintală și sprijin psihosocial	nr. de persoane care participă la serviciile și activitățile de SMSP	60,700	44,700
Mijloace de subzistență și incluziune economică	nr. de persoane care au beneficiat de mijloace de subzistență și intervenții de incluziune economică	79,005	37,341
Nevoi de bază	nr. de persoane care au primit asistență pentru nevoile de bază	149,243	123,067

Notă: țintele vizează atât refugiații, cât și membrii comunităților gazdă.
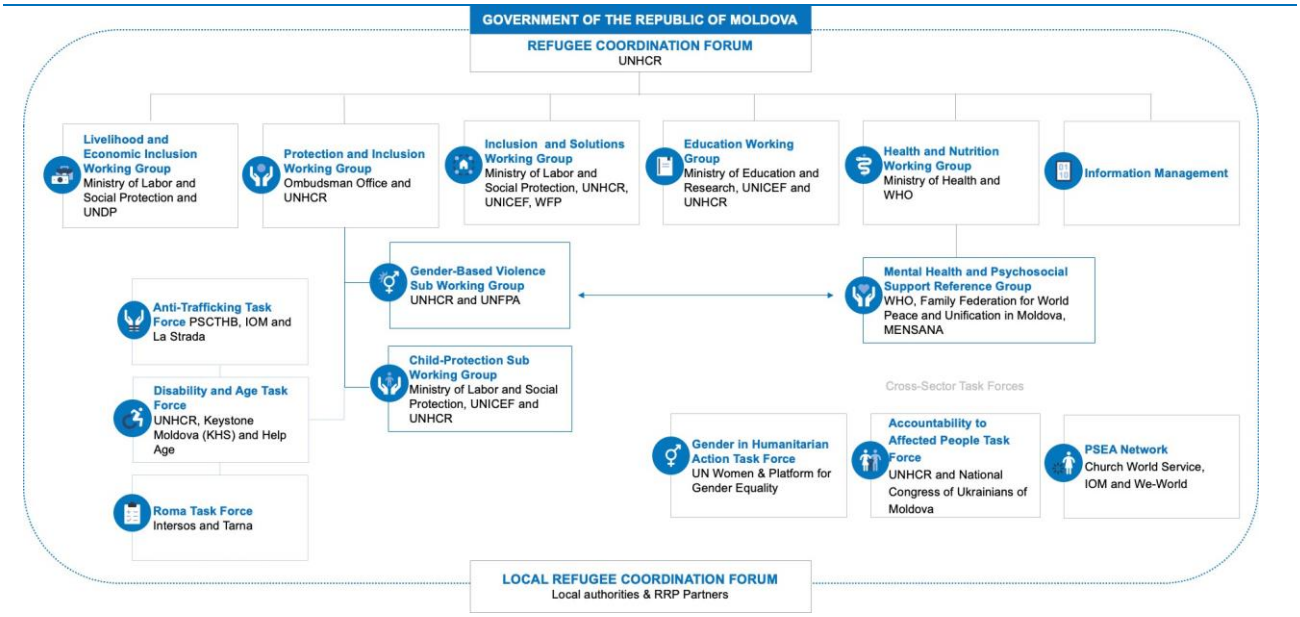
Structura de coordonare națională